

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan s večer izveščen nedelje in pravnika ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Womöfje celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne osira. — Za omanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnitvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravitvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 24.

Pecamezno številka po 10 h.

Upravitvo telefon št. 85.

Koroški slovenski poslanec, na noge!

Pod tem naslovom piše »Korošec« z dne 18. julija:

»Vsem nam je v spominu, kako so se napenjali naši »voditelji« ob svojem času, da spravijo poslanca Grafenauerja v blaženi »slovenski klub« dr. Šustersiča.

Poudarjalo se je tedaj, da je poslanec Grafenauer le s pomočjo tega kluba prišel v proračunski odsek, kjer bo bogve kaj dosegel za koroške Slovence. Toda mi čakamo in čakamo, a o kakšnih uspehih za nas od strani tega toli hvaljenega kluba ni ne duha ne sluha.

Dan na dan se nam godijo hujše krivice kakor kdaj prej, dan za dnem vedno bolj zapostavljajo pri koroških uradih ter poganjajo ven slovenski jezik. In slovenski klub? Umanjnil je svoj nujni predlog radi teh očitnih krivic na Koroškem. Zakaj, ne vemo; le to vemo, da prosimo »Mir«, da se naj slovenski časopisi ne izpodtikajo nad tem in da naj še naprej potrpežljivo čakamo in gledamo, kako se teptajo naše pravice na Koroškem.

No, molčati hočemo o tem; toda vprašamo: Kaj pa je drugega dosegel naš poslanec s pomočjo tega slavnega Šustersičevega kluba, v katerega so ga potisnili naši slavni »voditelji« koroški?

Ali ima Grafenauer pokazati v tem klubu za svoje volilce kake uspehe in pridobitve na gospodarskem polju?

Kolikor ve vsa javnost, zasleduje Šustersičev klub le kranjsko-klerikalne strankarske namene in potrebe; za kranjske strankarske namene izkoriščajo svoj vpliv, na Kranjskem so dosegli moč in podporo, ubogega Grafenauerja, edinega našega slovenskega poslanca koroškega, pa pustijo stati in čakati v kotu za vratmi, kdaj bo odpadla od kranjsko-klerikalne mize kaka drobtina, da se zamaši ž njo usta koroškimi Slovence, ter se jim zavežejo oči in ušesa...

Ali so res Korošci zato poslali Grafenauerja v Šustersičev klub, da bo delal kranjski klerikalni gospodi štafazo? Ali so Korošci, katerih položaj je najbolj obupen in najžalostnejši v Avstriji, res samo zato tukaj, da se jih samo pomiluje, ima zanje lepe »tužne« besede, pa prazne roke?

Koliko časa bodeš še stal praznih rok in mirno gledal za vratmi, koroški slovenski poslanec, preziran od svojega kluba?!

S kolikim zaupanjem so poslali Korošci svojega Grafenauerja na Dunaj! Vse svoje moči so napeli, da prodrejo s svojim kandidatom, bil se je boj za življenje in smrt. Vsa Slovenija je bila pijana Grafenauerjeve zmage, kajti od njega se je pričakovalo rešitev koroških Slovencev.

Zdaj je že več kakor eno leto, odkar je Grafenauer izvoljen, toda razmere na Koroškem se niso skoro da nič izpremenile.

Res se je v lepem našem Rožu vzbudilo narodno življenje, toda v osrčju Grafenauerjevega volilnega okraja okoli Guštanja, Prevalj in Možice pa pada ena slovenska trdnjava za drugo v roke naših narodnih nasprotnikov.

Volilci čakajo nestrpno, da se izpolni obljube in nade, ki so jim jih vzbudili »voditelji«, ko so pošiljali gospoda Grafenauerja v klub tistega Šustersiča, čez katerega so se pred kratkim tako strašno zabavljali. Človek bi skoro mislil, da se Šustersič zdaj maščuje nad svojimi »prijetelji«. Toda mi Korošci ne bomo več mirno gledali, da bi se kak kranjski prvak z našim življenjem maščevalno — igral. Zato kličemo v osodepolnem zadnjem trenutku poslancu Grafenauerju: na lastne noge, dokler je še čas! — K temu res umestnemu članku v sedanjem kritičnem položaju nimamo ničesar pristaviti, saj smo mi bili vedno tisti, ki smo podpirali, da Grafenauer ne spada v klerikalni klub!

Gosposka zbornica.

Dunaj, 21. julija. Gosposka zbornica je doslej veljala kot korporacija, ki je mehanično sprejela vse, kar se je preje sklenilo v parlamentu in kar ji je predložila vlada. V zadnjem času pa se javljajo znaki, ki dokazujejo, da gosposka zbornica neče več biti zgolj mrtev stroj za glasovanje. Proračunski odsek gosposke zbornice je namreč sklenil več predlog, ki jih je že rešil parlament in ki jih je vlada predložila gosposki zbornici v odobrenje, ali vrniti v zopetno razpravo parlamentu ali pa o njih sklepati šele v jesenskem zasedanju. Zdi se torej, da gosposka zbornica v bodoče odklanja vlogo, da bi jo vlada in parlament še nadalje tako bagatelizovala kakor doslej. Danes popoldne ob polu 4. je bila plenarna seja gosposke zbornice. Razprave je vodil predsednik knez Windischgraetz. Zbornica je sklenila dati na dnevni red tele zakonske načrte: Predlogo glede podpor rodbinam na

orožnih vajah se nahajajočih rezervistov, zakonski načrt glede določitev alkoholnega kontingenta, zakon o prodaji in obremenitvi nepremičnega državnega imetja, predlogo glede podaljšanja veljavnosti davčnega zakona za mesto Ljubljano in končno zakon glede pupilarne varnosti posojil Dalmacije, Galicije in mesta Črnovic. Ko se je zakonski načrt o spremembi zakona glede delavskega zavarovanja proti nezgodam odkazal posebnemu odseku v posvetovanje, je zbornica jela razpravljati o zakonu glede zvišanja domobranskega rekrutnega kontingenta. Govorili so poročevalec knez Dietrichstein, knez Schönburg, grof Aversperg in domobranski minister Georgi. Zbornica je zakon nespremenjeno sprejela v drugem in tretjem čitanju. Brez debate so se na to v drugem in tretjem čitanju sprejeli vsi na dnevnem redu se nahajajoči zakonski predlogi, med temi tudi zakon o podaljšanju veljavnosti davčnega zakona za Ljubljano. V delegaciji so bili izvoljeni: marki Bacquehem, Baerenreither, grof Latour, grof Clam-Martinic, Dreher, dr. Exner, baron Gautsch, vitez Jedrzejewicz, vitez Madejski, grof Merveldt, grof Nostritz, baron Oppenheimer, dr. Schindler, knez Schönburg, baron Schwengel, grof Sternberg, Otto Mettal, grof Stürgkh, grof Walterskirchen in grof Wodzicki. Prihodnja seja bo jutri ob 1. popoldne. Po plenarni seji je imel posvetovanje železniški odsek, ki je razpravljal o podržavljenju češke severne železnice.

Glasovi o slovanski konferenci v Pragi.

Praga, 21. julija. Vse slovansko časopisje soglašja v tem, da se je slovanska konferenca končala z nepričakovanim uspehom. Tudi poljski listi to odkrito priznavajo in izražajo svojo zadovoljnost, da so se te konference udeležili tudi Poljaki. »Nowa Reforma« piše med drugim: »Dasi ne precenjujemo uspehov prškega shoda, vendar bi bili na slabem potu, ako bi te uspehe podcenjevali. Vse, kar se je na konferenci sklenilo, more, kolikor se da presoditi, samo koristiti našemu narodu. Zato je bilo naravnost potrebno, da so bili na tem shodu prisotni tudi poljski delegati. Če bi ne bili navzoči, bi nam bilo to v škodo. Na shodu se je rodila misel, ideja velika, ki bo lahko, ako se izvede in oživotvori, povzročila veliko diverzijo v narodnostnem gibanju v Evropi in igrala dominujočo vlogo v zunanji politiki

držav starega sveta.« Varšavsko »Słowo« piše: »V Pragi nismo bili svedoki pojava kake brezpomembne »entente cordiale«, nego pričre mogočnega pojava življenja polnega plebiscita. Ni moči zanikati, iz ust delegatov je govorila novodobna sila: volja narodov. Slovanski narodi to hočejo! Hočejo, da se doseže tako ali drugače zblizanje slovanstva. Konkretni oblik zblizanja ta konferenca še ni dala, določila pa je glavno smer nadaljnjega slovanstva akcije.« Petrogradsko »Słowo« piše med drugim: »Geslo novega slovanstva: »svoboda, enakost in bratstvo vseh slovanskih narodov« vzbujajo na tem shodu spomin na prvi praški slovanski shod, diše aromo žive vere v silo idealnih načel. To geslo je obvezno in mora blagotvorno vplivati na posledice shoda, ki bodo globlje in dalekosežnejše, kakor na konferenci sprejete resolucije.«

Sklicanje češkega deželnega zbora.

Praga, 21. julija. Češki deželni zbor se sklicuje na dan 10. septembra in bo zboroval do 23. septembra. V tem zasedanju predloži vlada deželnemu zboru načrt volilne reforme. Poleg drugih sprememb nasvetuje ta načrt tudi ustanovitev nove kurije, v kateri bodo imeli volilno pravico samo tisti, ki ne plačujejo nobenega davka. V nemških političnih krogih se deluje na to, da se vse nemške frakcije strnejo v deželnem zboru v eno enotno stranko. Toda kakor vse kaže, se ta načrt ne bo posrečil, pač pa se je nadejati, da se nemško nacionalna stranka in nemški agrarci združijo v nemško nacionalno zvezo, kakor se je to zgodilo v parlamentu.

Vojna med Turčijo in Bolgarsko?

Sofija, 21. julija. Turčija ba je resno misli na vojno z Bolgarsko, ker upa s tem udušiti nezadovoljnost med vojaštvom. V to svrhu je turška vlada poslala Mulir pašo na Grško, Srbsko in Rumunsko, da si zagotovi nevtralnost teh držav. Tukajšnji turški komisar odločno zanika, da bi bila ta vest resnična in da bi misija Mulir paše imela smoter, naperjen proti Bolgarski.

Revolucionarno gibanje na Turškem.

Carigrad, 21. julija. Revolucionarno gibanje v solunskemokraku se še ni poglelo. Vojaštvo revol-

tira na vseh konceh in krajih. Uporni vojaki so umorili konjeniškega nadporočnika v Seresu in Mutesarifa v Dibri, nadporočnika Nazima v Solunu pa težko ranili.

Solun, 21. julija. V Seresu so štirje mladoturški častniki umorili polkovnika. Polkovniku so zadali 32 ran.

Iz Ruskega.

Petrograd, 21. julija. Izjemno stanje v mestu in okolici se je podaljšalo za nadaljnjih 6 mesecev. V guberniji harkovski se je vojno stanje nadomestilo z izjemnim.

Upor na Portugalskem.

Lisabona, 21. julija. Polkovnik Silva, guverner otoka Timor, je s pomočjo sebi vdanega vojaštva in kazencev proglasil otok za neodvisen od Portugalske. Minister vojne mornarice je brzojavno ukazal guvernerju Mozambika, naj pošlje križarko z vojaštvom proti upornikom in bombardira otok Timor.

Dopisi.

Iz Trnovega - II. Bistrice. V sedanjih težkih časih, ko bije nevljavni narodov razum krut boj s klerikalnim fanatizmom in se seli zadnji s kajfeževimi srebrniki že v najzakotnejšo kraško vas, ni obstanke odkritosti samoraslih značajev; ako si obrtnik, te uniči klerikalni bojkot, da pogineš kot pes, ne da bi kaj izbleknil, kot trgovec brez kapitala si predan na milost in nemilost iz farskih bisag dobro krmljenim konsumarjem, uradniška karijera, bodisi deželna ali državna, pa ti je zajamčena le takrat, kadar klečiš s predpasnikom opasan in krtačo v rokah pred Schwarzem, Bonaventuro ali Sukljetom in motriš zgovorno vdanje njihove dannadan bolj svetlikajoče se škornje. Blagor vsem Ravnikarjem, Skrjancem, Kržišnikom, Perkanom in Horvatimom, kajti njih je nebeško kraljestvo že na zemlji, dokler so oboroženi s predpasnikom in krtačo. — Mi drugi navadni zemljani pa smo izročeni pogibel, ker nismo poklicani za — klečepalce. Popolnoma mogoče je, da bo regiral trnovsko univerzo še vedno v sreči in zadovoljnosti okrogli trebušček »Stebalarja« Ravnikarja, ko že ne bo več sluha ne duha po zemeljskih ostankih krivovernega učitelja Lampreta. Ubogi učitelj Lampret! V nedoglednem času bo raztresen tvoj pepel na vse štiri vetrove, črnjuška

LISTEK.

Čudodelna kokoš in druge čudodelnosti.

Pred seboj imam knjižico iz leta 1685. Spisal jo je »v uporabo vsem pridigarjem« avguštinec/pater Abraham a Santa Clara. Knjižica je zanimiva ne le zaradi svoje kuriozne vsebine, ampak tudi zato, ker izprevidimo iz nje, s čim vse je katoliška duhovščina — posebno pa menišvo — pitala nerazsodno maso, ki je verjela vsako budalost, ki jo je izrekel ali zapisal lastnik zakramenta mašniškega posvečenja, da jo je le on izrekel oziroma zapisal.

Knjižica, ki šteje 272 strani, ima naslednji naslov: »Ga, ga, ga, ga čudodelne kokoši v vojvodini Bavarski. Natančen in obširen opis slavne božje poti Marija-Zvezda v Taksi pri patrih avguštincih bosonožih, katera božja pot se je začela vsled koroškega jajca, na katerem je bila po odredbi neba blesteča zvezda z lepo kronano žensko glavo v sredi.« Knjižica je poklonjena brižinskemu in rezenskem škofu Albrehtu Sigismundu in ima štiri aprobacije, in sicer od provincijala avguštinskega

reda, od priporja avguštinskega samostana v Mariji-Zvezdi v Taksi, od pridigarja in lektorja cerkvene morale v konventu v Taksi in od generalnega vikarja brižinskega. V dedikaciji (poklonjenju) je izraženo obžalovanje, da čudodelna kokoš ni znala govoriti kakor oni vran, ki je nagovoril cesarja Avgusta z besedami: Ave Caesar, Victor, Imperator! Tudi ta kokoš bi lahko nagovorila škofa: Ave Alberte Sigismunde, Fautor! Aprobirana je pa bila knjiga iz nastopnih vzrokov. Provincijal avguštinskega reda je v aprobaciji zapisal: »Imo gaudeo, quod tandem haec Stellifera Gallina ad Majorem Divae Matris gloriam et Conventus nostri decorem in publicum evolet.« (Prav vesel sem, da bo vendar enkrat ta zvezdonosna kokoš v večjo čast božje matere in našega konventa zletela v javnost). Prijor jo je aprobiral: »Quod in omnibus reperi Sanae doctrinae et bonis moribus conforme, ideoque dignissimum iudico, ut in lucem prodeat.« (Ker sem našel, da se v vsakem oziru sklada z verskim naukom in s krščansko moralno, zato sodim, da je prav vredna, da se izda). Lektor cerkvene morale ji je izdal aprobacijo: »Quod ad normam verae fidei Catholicae appendicem reperi, ideoque dignissimum iudico, ut haec Stellifera et Salutifera Gallina typis mandetur.« (Ker sem

našel, da se sklada z nauki prave katoliške vere, zato sodim, da je prav vredna, da se ta zvezda in blagoslov noseča kokoš natisne). Generalni vikar jo je pa aprobiral: »Cum nihil sanae doctrinae aut bonis moribus contrarium contineat, imo multiplice eruditione repletus sit, dignus est, qui in lucem publicam prodeat.« (Ker ne vsebuje ničesar, kar bi nasprotovalo neskarjenemu nauku ali pa npravnosti, marveč je polna raznovrstnih vzgojevalnih misli, je vredna, da se objavi).

Iz teh aprobacij sledi, da je knjižica, ki je po izrecnih besedah avtorjevih določena v uporabo vsem pridigarjem, prava duhovna knjiga, iz katere naj črpajo propovedniki, ki oznanjujejo božjo besedo in pravo čisto resnico, Pridigar na prižnici — tako uče cerkvene postave — v svojem cerkvenem govoru govori kot božji namestnik in verniki morajo verovati njegovim besedam. Ako je torej pridigar na prižnici pripovedoval to, kar vsebuje omenjena Abrahamova knjiga, je govoril čisto božjo resnico, oznanjal je besedo božjo, neskarjen nauk in kdor bi trdil, da ni vse res, kar je pridigar pridigal, zagrimo rimski papež nanj: Anathema sit! Bodi preklet!

Kaj vsebuje torej knjižica, ki je spisana v uporabo vsem pridigarjem?

Poleg mnogega drugega tole: Kakor moramo občudovati preroka Balaama oslico, ki nikakor ni govorila po oslovsko; morsko ribo, ki je dala sv. Petru potrebni denar; krogarja, ki je proti svoji tatinski navadi nosil velikemu Eliji hrano; leve, ki so se v globokih jamah pri Danijelu en dan postili; prepelice, ki so v puščavi bivajočim Izraelcem skoraj v usta letele; morskega soma, ki je privoščil Jonu tri dni mokro prenočišče; sv. Adelbranda lastovke, ki so med njegovo pridigo iz pokorščine opustile navadno žvrgolenje, da bi pokazale, kako brezvestne so one posvetne ptice, ki ne morejo držati med pridigo jezika za zobmi; sv. Korbinijana medveda, ki je zaradi učinjene razuzdanosti na povelje svetega moža nesel njegovo torbo in popotno culico v Rim, dočim drugače medvedova koža smrdi po lenobi; sv. Franciška Serafinskega jagnje, ki je častilo s pripognjenimi koleno pravo jagnje božje pod podobo kruha; sv. Kolomana miš, ki je ob gotovi uri ponoči vzbudila svetega moža s tem, da ga je občutno ščipala v ušesa, da je šel opravljat ponočno molitev; sv. Roka psa, divjačino sv. Egidija, vole sv. Kristine, krave sv. Patricija, konja sv. papeža Janeza, žabe sv. Avdoenija, sv. Narcisa mušice, katere vse z ostalimi drugimi živalmi dajo bogu čast in hvalo — ta

ko moramo občudovati nemško kokoš, s katero se more vojvodina bavarska bolj ponašati nego Arabija s čudodelnim ptičem Feniksom. Če je svoj čas Gospod postavil petelina za spokornega pridigarja Petru, poje zdaj hvalo Materi božji-kokoši.

Irmentrud, žena Isenberta, grofa altdorfskega, je neki ubogi ženi, ki je porodila trojčke, očitala, da je prešestnica, ker ni mogoče, da bi poštena zakonska žena rodila tri otroke naenkrat. Vsled tega je dala žensko zašiti v vrečo in jo potopiti.

A božja kazen ni izostala. Dasi Isenberta vse leto ni bilo doma, ampak je bil na lovu za divjačino, je Irmentrud dvanaest mesecev po potopitvi revne ženske rodila dvanajestero dečkov. Vendar grofica si je znala pomagati. Kletarici je naročila, naj zanese enajst dečkov v vodo. Ta je šla res na pot. Tik pred vodo jo je pa srečal Isenbert, ki se je vračal z lova domov. Na vprašanje, kaj ima v jermasu, je odgovorila kletarica, da mlade pse, a jih ni hotela sprva pokazati. Ker ji je pa grof zagrozil s hudo kaznijo, če ne odgrne jermasa, mu je povedala odkritosrečno vse. Grof je ukazal otroke vzgojiti v oddaljenem kraju, kletarici pa zabičil molčati kot zid.

(Dolge prihodnje.)

oholost pa se bo smejala in ploskala, ker ti ni bilo danega časa, da bi potočil vsaj eno solzo v opravičbo svojega »rokovnjaškega« učiteljevanja. Nesrečni »župan don Albreht« — kakor to nazivlje »Domoljub« v zadnji blagoslovljeni številki 29. — kaj te je gnalo na županski stolec ilirskobistriški? — Verjemi, čez malo časa se ti pridobrikajo bele mehkovolnosti — te ovce — in v nekaj tednih, predno si razširil bistriški vodovod, boš raztrgan in požrt od volkov. Kakšen nujni posel ti je odtegnil vso pamet, da nisi naslikal na svoje bandero črnega križa in zažupanil z blagoslovom vseh pristnih in nepristnih rimskih hlapcev?! Uničeni in do smrti potrti gospod Drag. Val, zakaj te ni osrečil gospod Bog s kopico kodroglave dece, kakor dodeli to milost marsikateremu svojih vernih služabnikov v črnih haljah? — In vi vsi, ki ste oblagodarjeni, da zastrupljate vse, kar je šodravega in dobrega, odgovorite nam, zakaj niste priobčevali svoječasno veselih in zabavnih anekdot o nekdanjem kuratu, ki snuje zdaj v tej vsepovsod vladajoči suši katoliško izobraževalno društvo, anekdot od neke pred vrati pozabljenih štiflet, zakaj ne poveste, kdo je bil oni bosonogi Don Juan, ki je drvil belo oblečen (vrhne obleke namreč ni mogel več odnesti) v jutranji zori proti Harijam, da so se kmetje na polju križali, misleč, da vidijo prikazen? — Ali vam je znano, kako je svoj čas dekan Kržišnik nahrulil s prižnice neko žensko, naj se pomakne višje k glavnemu oltarju? In ker ona ni hotela — ali vam je znano, kako je vpričo 500 drugih ljudi kazal s prstom nanjo in grmel z ognjem in večnim pogubljenjem? — Zakaj niste pisali, da je nazadnje pozval mežnarja, naj jo s silo pritira višje k oltarju? Tudi mežnar ni imel dovolj moči, ženska je med pridigo, ki ni bila pridiga, z mnogimi drugimi, ki so dajali glasno duška svoji ogorčenosti, cerkev zapustila, kar je bilo edino pametno, da ni prišlo do hujšega. Ali vam je bilo znano, da je bilo dekanovo postopanje postavno kaznjivo tudi takrat, ko je vpričo mnogih šoli še ne odraslih otrok, izzval v cerkvi obe vrbovski učiteljici, češ, da se ne vedeta dostojno?! Če vam je bilo znano — kaj pravite na to? Ne pribijali bi ničesar in ne oteli, kar je že davno namenjeno pozabljenosti, da nas »Slovenec« in »Domoljub« naravnost nista izzvala. S paznim očesom hočemo slediti i nadalje vsem klerikalnim manevrom in strogo ožigosati vse, kar se ne ujema z našimi načeli. Prihodnjic morda kaj o Perkanovi oštariji, o možakarju, ki je, dasi pristaš K. S. Z., vendarle — kakor jim edino gre — potepal užigalice »v pomoč obmejnemu Slovincem« in o najnovejših nedovoljenih ljubavnih scenah iz vrta samostana De Notre Dames. Za danes pa se osmelimo vseeno še pobarati »Slovenca«, v koliko odgovarja njegova vest z dne 17. t. m., da je darovala gospa Bežkova, soproga c. kr. okrajnega sodnika dve kroni za K. S. Z. — resnici?

Iz Savinjske doline. K najorgantnejšim duhovnikom spada župnik Atteneder na Polzeli v Savinjski dolini. Izvedele so se od tamkaj stvari, ki se ne dajo nikakor več zamolčati, kajti mera potrpežljivosti je do vrha polna! Dokler ni bilo Attenederja na Polzelo, vladala sta med župljani mir in sloga; a komaj se je on vsedel za dobro obloženo župnijsko mizo, jel je rogovoliti, razdvajati ljudi, napravljati sovraštvo in hujskati drugega proti drugemu. Dočim ima na gori Oljki urejeno podružnično cerkev, da bi se je ne sramoval niti trg, je domača farna cerkev zanikrna, da se Bogu smili! Seveda, poprava domače cerkve bi mu ne bila prinesla »duhovnega svetovalstva«! Proti podružnici sv. Cirila in Metoda ruje, kjer in kadar more! V pridigah je svoj čas grajal, da družba ni v pravih rokah, od kar je ne vodi jo duhovniki (?) in letos se je povsod celo do drzne trditve, da se pod »plašč sv. Cirila in Metoda skrivajo neverniki, ljudje, ki svoj živ dan ne grejo v cerkev«. Sicer se pa ni čuditi, da Attenederju naša šolska družba tako mrzi, saj je on, kakor je Narodni list zatrjeval, bolj Nemcem naklonjen. Vsaka prireditve podružnice na je povod javnim in zakonitnim napadom tega brezdomovine. Pričakujemo tudi, da se bo pri prihodnjih volitvah, če še jih dočaka na Polzeli, potegoval za nemškutarske kandidature. Je pač, kot svoječasni celjski nemški pridigar, se nasrkal nemškega mišljenja. Čudom pa se čudimo, da se med nemškim »Kavaliervolkom« ni privadil niti najprimitivnejši družabni olik, v čimer ga prekaša vsak priprost kmet! Bi mu pač treba bilo na javne stroške oskrbeti Kniggeja, da si vsaj nekoliko obusi svojo domišljavo ošabnost. Baje pa je samo v javnosti tako visokonos, oziroma štorast, v ljubki ženski družbi pa je neki največji kavalir. No, no, saj je res še zmerom fest fant in se

še morebiti le tuintam utegne najti kaka zauber predstaviteljica »lurske Marije«. Kakor je videti, še na to ni popolnoma pozabil! Tovarniška delavka Juljana Lakner, n. pr. ni započela. Ej, še mlademu lazaruistu iz Celja je zmotila glavo. Sitno je seveda, da taka zaljubljena pisma pridejo v nepoklicane roke in povzročijo ekspedicijo mladega lazarista v štrafkloster. Kaj zanimive in pikantne stvari so to, a naj si jih še nekaj prihranim za drugo potrebo! Župnik Atteneder se na veliko veselje miroljubnih ljudi poteguje za nadžupništvo v Šmarju pri Jelsah. Seveda, kako ga bodo tam veseli, je drugo vprašanje! Toda mi mu popolnoma odkritosrečno želimo največ uspeha, njemu in njegovi sestri Johani, ki gotovo tudi tamkaj najde dovolj zlahtne vinske kapljice! Če pa ostane in bi ne bil povzidan dekanom navzlic neštetim zaslugam, ga opozarjamo, da si ga bomo odslej, če ne bo miren, vzeli večkrat na muho! Skrbeti bo treba, da tudi temu predrznemu in oholemu mašniku ne zrastejo njegova drevesa do nebes! Šola, učiteljstvo, napredni kmetje, so mu trn v peti, a kaj se v cerkvi in okrog cerkve (kartanje!) godi, mu ni dosti mar! Tja bi naj večkrat porinil svoj nos, a ne v stvari, ki ga čisto nič ne brigajo! »Preganjana« cerkev« v župnikovi osebi bi si tako rada prisvojila dohodke od novega pokopališča, in je seveda po večini petolizniški občinski odbor v to takoj prikal, a žal, imajo še tudi drugi ljudje, ki so zemljišče darovali in ogradili, tudi zraven nekaj besedi! V vsem je potrebno, da vidi Atteneder bruno v svojem očesu, potem šele naj išče pri drugih pezdih! Odslej se bo temeljito skrbelo, da se mu njegovo perje nekoliko pristrže! Ne misli naj nikar, da so župljani polzelski nakoval, po katerem bo on slobodno udrihal s kladivom svoje farovške močnosti!

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 6. julija.

Predsedoval je župan Hribar, ki je imenoval za overovatelja zapisnika obč. svetnika Malija in pl. Trnkoczyja in naznanil, katere publikacije so došle obč. svetu.

Zapisnik zadnje seje se je prečital in odobril.

Draginja v Ljubljani.

Občinski svetnik Mayer je kot zastopnik uradništva podal sledeči nujen predlog:

1. Občinski svet naj naprosi župana, da ukrene vse potrebno in stopi v dotiko z mesarsko zadrugo, da zniža cene mesu, ki še ne odgovarjajo dejanskemu znižanju cen živine.

2. Draginski odsek naj prouči splošno neznosno draginjo, ki vlada na ljubljanskem trgu, ter naj predloži občinskemu svetu modus, kako od pomoči tej draginji.

Predlogu se je priznala nujnost in ga je nato predlagatelj utemeljeval. Dejal je, da se mora gledati, kako bodo mesarji prodajali meso in da je ljubljanski trg glede zelenjave dražji kot londonski, kajti tam ne stane glava salate 16 do 20 vinarjev kot pri nas. Na prekopovalke je treba paziti, da ne bodo tako brezsrčno dražile cene živim.

Župan Hribar je dejal, da sta on in draginski odsek že storila, kar predlaga Mayer in pojasnil vse postopanje mestnega magistrata glede cen mesa. Govornik se je zalani obrnil na mesarsko zadrugo za znižanje teh cen in tudi dosegel primerno znižanje. Ko je letos vsled suše padla cena živini, obrnil se je 4. junija na zadrugo, naj zniža mesne cene. Ker do 5. julija ni bilo nobene odgovora, pisal ji je tega dne drugo pismo in ji zapretel, da če ne zniža cen mesa, bo stopil v dogovor z vlado, ter se bo določila maksimalna tarifa posameznim mesnim vrstam. Zadruga je odgovorila v danem ji roku zadnji dan, to je 11. julija, da zniža s 15. julijem cene mesu, in sicer pri vsaki vrsti govejega mesa za 8 vinarjev pri kili. Glede prodaje prašičjega in telečjega mesa je pa odgovorila zadruga, da na sestanku mesarjev ni bilo mogoče doseči nobenega sporazumljenja. Župan je poudarjal, da se iz njegovega postopanja v tej zadevi vidi, da stori vse potrebne korake v korist mesta, kadar je treba, ne da bi morda čakal na kake impulze od zunaj, kar se mu tako rado očita od gotovih strani. Zadruga piše končno, da cene živini niso tako padle, kot se splošno govori in sodi. Le zadnje vrste blago je padlo v ceni.

Predno je župan vedel, da je došlo to pismo zadruge, naročil je svojemu tajniku z Dunaja, da se skliče draginski odsek in da se sporazumno z deželno vlado določijo cene mesu. Občinski svet ima pravico sklepati o taki določitvi cen, vendar je to dolga pot, ki lahko traja mesece. Zato je bolje, da se sporazume z me-

sarji mirnim potom. Župan ni bil zadovoljen, ko je izvedel, da so mesarji znižali cene govejemu mesu za 8 vinarjev pri kili in zahteval, da se sestane draginski odsek. Ta je imel dolga posvetovanja. Komisar Semen je izdelal o draginji v Ljubljani jako poučno poročilo, katero je župan prečital in katero je bilo predmet posvetovanju v draginskem odseku. Komisar Semen razpravlja o njem, kako vse drvi s svojimi cenami kvišku in navaja kot glavni vzrok naraščajoče dragine dražjo produkcijo posameznih reči, predvsem vsled dražjih delavskih moči.

Da so cene naši živini rastle tekom zadnjih let, vidi župan vzrok v tem, da se je zaprla meja proti Romuniji in potem še proti Srbiji, kar se je storilo po želji agrarcev. Danes si vsi stanovi skušajo izboljšati svoje stanje. Ko so se pa plače posameznim kategorijam uradnikov zvišale, so šle cene živil takoj kvišku. Zahtevanje po zvišanju plače je v najožji zvezi s podraženjem živil.

Semenovo poročilo pravi dalje, govoreč o mesu, da se cena goveji živini zadnji čas ni izdatno znižala, pač pa cena teletini, vendar klavci, ki na stojnicah prodajajo telečje meso, nečejo nič znižati mesnih cen.

Župan je opomnil, da se morajo proti klavcem uvesti dopustna sredstva, predvsem uradna določitev cen. Najboljše sredstvo pa je in bo, da se jim prostor za stojnice, ki jih imajo, odpove, saj je občinski, potem naj si pa iščejo prostorov, ki jih bodo plačevali, kot morajo mesarji mesnice. Župan je zato, da se klavcem v šolskem drevoredu odpove prostor za stojnice, ali pa naj plačajo 20 do 30 kron mesečne pristojbine.

K Semenovemu poročilu je podal izjavo strokovnjak, nadkomisar Tomec, ki je dejal, da je težko dognati ceno živini. Ni res, da se je toliko znižala, kot se trdi od gotove strani, kateri je agitacijsko sredstvo, da govori o tolikem znižanju živinskih cen. Izborni sredstvo za znižanje cen mesu bi bila ustanovitev mestne mesnice, a take ustanovitve ni priporočati, ker je z njo v zvezi veliko riziko in velika izguba, kakor kažejo slučaj v drugih mestih.

Istotako je ravnatelj Skale, ki je strokovnjak v tej stvari, podal izjavo, da se je cena živini znižala le pri zadnjih najslabših vrstah.

Draginski odsek je na podlagi vsega tega sklenil, da priporoča občinskemu svetu naslednje:

Naprositi je vlado, da se določi maksimalni tarif za mesne cene, in sicer da zniža goveje meso za 16 vin. pri kilogramu, tako da bi stalo goveje meso v mesnicah: I. vrste 1 K 32 vin. kg, II. vrste 1 K 12 vin. kg, III. vrste 1 K 4 vin. kg, goveje meso na stojnicah: I. vrste 1 K 6 vin. kg, II. vrste 92 vin. kg, III. vrste 82 vin. kg; cena telečjega mesa se naj zniža za 20 vin. pri kilogramu, tako da bi stalo: I. vrste 1 K 40 vin. kg, II. vrste 1 K 20 vin. kg, III. vrste 1 K 8 vin. kg.

Pri cenah prašičjega mesa se ne ukrene nič, istotako ne pri onih za drobnico.

Klavcem se stojnice odpovedati na kratak rok ali pa da plačajo 20 do 30 K mesečne pristojbine.

K temu poročilu je pripomnil župan, da če je cena volu padla za 8 K pri 100 kg in če je mesar znižal cene mesu tega vola za 8 vin. pri kg, je na slabšem proti prejšnjim razmeram in ima izgubo, ker se polovica ukolje, to je da je le polovica vola meso. Mesarska zadruga nikakor ne bo bolj znižati cene mesu, kot jih je, vendar je njen načelnik Kozak obljubil, da se zniža cene jeseni, če pa dejo cene živini, kar je pričakovati. (Klici: Zvišale se bodo!)

Župan je dejal, da je prišel do sledečega zaključka:

Ne mogel bi priporočati, da bi se sedaj upeljala za goveje meso maksimalna tarifa, po kateri še niso nikjer segli in ki se uporablja v skrajni sili. Mesarji so stan, in če jih pritiskamo in pritisnemo, jih bo manj, bo manjša konkurenca. Zadovoljimo se z zdajšnjim znižanjem po ključu, za kolikor vinarjev se znižajo cene živini, za toliko se znižajo cene mesu.

Glede cen telečjega mesa je pa župan mnenja, da je sklicati klavce, da morajo dati to meso po 1 K 40 vin., 1 K 20 vin. in 1 K 4 vin., ker so cene teletom padle za 20 do 30 v. pri kili. Če se klavci ne bodo pokorili, naj zahteva občinski svet po 20 K na mesec od prostora za vsako stojnico, sicer jim pa prepove prodajati na stojnicah.

Glede cen prešičjega mesa se pridružuje župan mnenju draginskega odseka.

Trditve občinskega svetnika Mayerja, da mesarji prodajajo, kakor sami hočejo, je potrdil župan, da je resnična. Če pa kak mesar nepravilno postopa, naj se magistratu naznajo konkretni slučaj.

Glede priklad mesu je omenil župan, da so te povsod v navadi; cene, ki so pri nas, veljajo za meso s pri-

kladami. Brez priklade je meso seveda primerno dražje.

Kar se tiče draginje pri zelenjavi, je ta nastala letos vsled suše. Cene so pretirano drage in zelenjadri skubijo občinstvo kolikor se da. Proti temu nima mestna občina nobene moči, dokler ni tržnice, ko bo lahko naročati zelenjavo iz Italije in uspešno konkurirati s sedanji prodajalci. Ker je pričakovati, da se stvar glede tržnice še letos reši v deželnem zboru, se utegne sčasoma v tem oziru spremeniti. Glavni vzrok, da se zida tržnica, je, da se regulirajo cene živim.

Župan je nato prebral dva dopisa, in sicer od krajne skupine Ljubljana tobačnih delavcev in delavk ter od »Allgemeiner Rechtsschutzverein Ortsgruppe Laibach«. V obeh se zahteva od mestne občine, naj ustanovi lastno mesnico, lastno pivovarno, lasten paromlin, lastno pekarno, kakor je to v vseh večjih mestih. Župan je označil take pavšalne neresnične trditve za prav malo resne. Sestavljalcem dopisov se ni šlo za drugega kot za demagoštvo, ko zahtevajo od občine vse, po drugi strani pa hočejo, da se ne zvišajo doklade. Kje naj pa vzame občina denar za deficit, ki bi ga imela z ustanovitvijo nasvetovanih reči in ki ga imajo vse občine, ki so se v to vrgle. Naj povedo ti ljudski osrečevalci za sredstva, s katerimi se pokrije primanjkljaj.

Da bi se ustanovila mestna mesnica, je dejal župan, bi se končno dalo izvršiti, dasi je treba biti pripravljen na izgubo. Da bi pa mesto ustanovilo svojo pivovarno, je pa že prevelika zahteva. Pivo ni potrebno potrebno živilo. Komur je predrago, naj ga ne pije, kdor ga pa hoče piti, ga pa mora seveda plačati. Bila bi naravnost blaznost, če bi Ljubljana ustanovila svojo pivovarno. Izgubo od svoje pivovarne ima celo Dunaj. Če ni pivovarna v kartelu, jo bo ta zadušil, če je pa v njem, se pa mora ravnati po cenah, določenih od njega.

Občinski svetnik dr. Triller je dejal, da je Mayerjev predlog premehak. Treba je radikalnejših sredstev proti mesarjem. Županova energija je imela le delni uspeh. Pri ljubljanskih mesarjih pogrešamo razsodnost, da treba cene mesa prilagoditi cenam sirovin. Zamera gori, zamera doli: magistrat naj takoj stopi v dogovor z deželno vlado zaradi maksimalne cene. To ne bo nič predrakoničnega za mesarje. V dotični komisiji, ki bo stalna, bodo zastopani tudi mesarji in ne bodo majorizirani ter se jim ne bo delala prav nobena krivica. Med mesarji so nekateri, ki bi radi znižali cene mesu še bolj, a jih drugi terorizirajo. Govornik predlaga:

1. da se takoj stopi v zvezo z deželno vlado, da se določi maksimalna tarifa mesnih cen od meseca do meseca;

2. klavcem naj se odpove na 14 dni prostor za stojnice, če se ne bodo pokorili maksimalni tarifi, ki bodi za telečje meso 1 K 40 vin., 1 K 20 v. in 1 K 8 vin.

Občinski svetnik Hanuš je predlagal, naj se sprejmo odsekovi predlogi, ki so vsi natančni in jasni.

Občinski svetnik Velkavrh je poudarjal, da ni res, da se pri volu ukolje polovica. Saj drob in drugo tudi prodajo mesarji. Za 16 vinarjev bi morali znižati cene govejemu mesu.

Občinski svetnik Pavšek je na zgledih dokazoval, kako silno je padla cena goveji živini. Neki kmet je dal kravo za 35 gl.

Podžupan Bleiweis je dejal, da v Gradcu, kjer je tudi akcija za znižanje mesnih cen, niso napram mesarjem tako drakonični. Drobovje in drugo je pri živini jako poceni. Govornik ni za maksimalno tarifo. Klavcem se naj računa od prostora le po 10 K na mesec, če pride do tega, 20 K je preveč.

Občinski svetnik Ušeničnik se pridružuje izvajanjem dr. Trillerja. Cene se naj znižajo takoj, stvar se ne sme zavleči.

Obč. svetnik Likozar je za izvajanja župana glede pitane živine. Teletina se prodaja strankam po 80 kr. kg, gostilničarjem, ki kupujejo po več mesa, pa skrivaj po 65 ali celo 60 kr. To je nesramno!

Župan Hribar je menil, da se s predrakoničnimi sredstvi ne bo nič doseglo. Zdej se pri nas koljejo večinoma pitani voli, če bodo pa mesarji prisiljeni cene preveč znižati, klali bodo slabšo živino in občinstvo ne bo nič na boljšem.

Občinski svetnik Mayer je pripomnil, da se tritret pitanih volov izvaja iz Ljubljane v Opatijo in druga južna mesta. Cene živini so šle sploh skoraj na polovico navzdol. Če je mesarska zadruga organizirana in diktira cene, pa bodimo še mi energični.

S tem je bila debata, ki je trajala nad poldrugo uro, zaključena. Dr. Trillerjeva predloga sta bila soglasno sprejeta. Klavci morajo v teku

treh dni podati izjavo, če se pokore omenjeni maksimalni tarifi.

Nato se je prešlo na dnevni red seje.

Poročila personalnega in pravnega odseka.

Osrednji urad za stanovanjsko reformo je poslal dopis radi petičije na gosposko zbornico v zadevi dednega stavbnega prava. Sklenilo se je, da se mestna občina pridruži petičiji. (Poročevalec občinski svetnik dr. Triller).

O sklepu občinskega sveta z dne 11. februarja t. l. glede nemškega dopisovanja c. kr. sodišče mestnemu magistratu je poročal isti poročevalec. Takrat se je protestiralo proti temu postopanju in se je odposlalo v tem smislu pismo na deželno predsedstvo. Rešitve še zdaj ni in leži dotično pismo v justičnem ministrstvu. Mestni magistrat je tačas nabiral in nabral veliko gradiva, zato je predlagal poročevalec, da se zaradi nemškega dopisovanja sodišče mestnemu magistratu na podlagi dosedanjih podatkov odpošlje pritožba na justično ministrstvo in višje deželno sodišče v Gradcu. Sprejeto.

O zakupni pogodbi, ki jo ima z mestno občino skleniti Ivan Kenda, zakupnik nove restavracije na mestu sedanje »Sviciarije«, je poročal ravno tako dr. Triller. Pogodba se sklne za 15 let in bo najemščina plačati od 1. julija 1909, če bo že takrat izročena zakupniku stavba. Če umrje Kenda pred pretekom 15 let, njegovi dediči niso zavezani nadaljevati pogodbe, ampak jo lahko razdero z odpovedjo na pol leta. Pogodba se je soglasno sprejela.

Poročila finančnega odseka.

Vodstvu III. mestne deške ljudske šole se dovoli k stroškom šolske zastave 200 K prispevka iz kredita, ki se je dovolil šolski mladini za letošnje leto. (Poročevalec obč. svetnik Knez).

Mestnim policijskim stražnikom Hercogu, Kotniku, Raku in Rebersku se dovoli nagrade 100 K za revizijo neobdanih psov. Znesek se razdeli po številu zasledenih psov. Poročevalec isti.

Poročila stavbnega odseka.

Razna dela pri zgradbi novega restavracijskega poslopja mesto do sedanje »Sviciarije« se oddajo sledenim tvrdkam kot najcenejšim ponudnicam: Zidarska dela tvrdki Supančič za 54.000 K, tesarska dela isti tvrdki za 25.837 K 93 v, kleparska tvrdki Lenček za 1677 K 55 vin., krovna tvrdki Korn za 8642 K 99 v., dobava vezi in železnih nosilcev pa tvrdki Štupica za 11.761 K 40 vin. Cela stavba bi tako veljala okoli 135.000 K. Če se pa še v I. nadstropju napravi pod iz hrastovih deščic, stalo bo vse skupaj 138.168 K 24 v. Občinski svet je dovolil še 35.000 K kredita za zgradbo k preje dovoljenemu znesku. (Poročevalec občinski svetnik Hanuš).

O razpisu deželne vlade glede zgradbe nove smodnišnice na ljubljanskem polju je poročal župan Iv. Hribar. Kakor znano, je vsled lanske razstrelbe, pri kateri je bilo več hiš poškodovanih, mestna občina započela akcijo, da se smodnišnica ne zgradi več na ljubljanskem polju in da se odstranijo še one, ki ondi stoje. Akcija ni imela uspeha, ker se upira zahtevi vojna uprava. Pri tozadevni obravnavi je zastopnik mestne občine protestiral proti nameram vojne uprave, tehnik deželne vlade je pa zahteval vsled tega, naj se pri smodnišnicah na ljubljanskem polju napravijo nasipi od strehe, da pojde v slučaju kake eksplozije zračni tlak kvišku in ne vodoravno. Tudi temu se je upirala vojna uprava, ki je pa zdaj v toliko spremenila svoje mnenje, da je pripravljena napraviti te nasipe, če nosi stroške za to mestna občina. Ta take ponudbe ne more sprejeti, zato se je odklonila. Obenem se je izreklo obžalovanje, da se vojna uprava ni ozirala na želje mesta.

Prosnji Vaclava Drapeka in Iv. Kunca za porazdelitev stavbišča št. VII. parc. št. 93 in 95 kat. obč. Gradisce na dvoje stavbišč se je ugodilo. (Poročevalec obč. svetnik Hanuš).

V ubožnici na Karlovski cesti se v vsakem nadstropju napravi še ena kopel. Stroški bodo znašali 274 kron 82 vin., katera vsota se vzame iz kredita za vzdrževanje ubožnice. (Poročevalec isti).

Poročila regulativnega odseka.

Marija Turkova je ponudila mestni občini na prodaj svojo hišo št. 3 na Radeckega cesti. Hiša se kupi za 14.000 K, ki se plača v dveh obrokih po 7000 K leta 1909. in 1910. Nekaj čestnega sveta v Komenskega ulicah se ji da po 6K m². (Poročevalec občinski svetnik Hanuš).

Poročila direktorija mestne elektrarne.

Vsled dopisa upraviteljstva mestne elektrarne glede nabave novih podzemskih kabljev se je skle-

(Dalje v prilogi.)

nilo, da se nabavita dva kablja, ker so sedanji nezadostni in da se ne naredi kaka slična nezgoda kot pred meseci. Stroški so proračunjeni na 7200 K, katera vsota se vzame iz tekočih dohodkov elektrarne. (Poročevalec občinski svetnik Hanuš).

Pogodba glede zavarovanja akumulatorske baterije se z dosedanjim zavarovalno družbo podaljša za 10 let za zavarovalno vsoto 3550 kron. (Poročevalec isti).

S tem je bil dnevni red javne seje izčrpan, v kolikor se ni zaradi pomena časa odstavil na prihodnjo sejo. Župan je obiskoval svetnikom, naj se te tedne oddahnejo in okrepčajo.

Nato je sledila tajna seja, v kateri je bil za začasnega profesorja fizike in matematike na mestnem dekliskem liceju imenovan g. dr. Pavel Grošelj, akademiku slikarju Rihardu Jakopiču se je pa dovolilo, da sme postaviti paviljon za stalne umetniške razstave ob Bleiweisovi cesti pri Wettachovi vili.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 22. julija.

— Shod na vrtu »Narodnega doma«. Socijalni demokratje so sklicali na snopi na vrt »Narodnega doma« shod z dnevnim redom »Draginja in delavstvo«. Shod je bil ogromno obiskan. Ljudje so pridli nanj, ker so mislili, bogve kaj bodo povedali ljudski osrečevalci. Pa so bili hudo razočarani. Polovica jih je pred koncem shoda odšla, take otrobe in laži sta vezala Anton Kristan in Kocmur. Shodu je predsedoval Petrič. Prvi je govoril Kocmur, ki je bil pri sebi občinskega sveta, kjer se je, kakor je razvidno iz poročila na drugem mestu, obširno debatiralo o draginji v Ljubljani. Kocmur je dejal, da so sklepi občinskega sveta uspeh socijalnih demokratov, ter se ježil, da mestna občina ne ustanovi lastne mesnice, pivovarne itd. Kaj tisto, če je zgruba! Da je le konkurenca! Zato je pa šel tisti socijalno - demokratični konsum rakom živžgat in pojde prihodnji tudi. Posebno si je Kocmur privoščil župana Hribarja, ki je baje v občinski seji hotel samo pozabljati na tiste, »ki ljudstvo poučujejo«. Nato je nastopil Anton Kristan. Zaganjal se je v »Slov. Narod«, ki da je imenovan gibanje proti draginji urnebesni švindler. Osmešiti da so hoteli liberalci delovanje delavskega ljudstva, zdaj so pa bili prisiljeni v občinski svetu sami obravnavati o draginji. »Slov. Narod« je trdil, da ni draginje (kdaj pa?). Ljudje spoznavajo, kako prijatelji so jim soc. demokratje in bodo sčasoma vsi postali socijalni demokratje. Da soc. demokratje hvalijo svoje poslance, morajo to storiti, ker le ti so pravi ljudski zastopniki, dočim meščanski poslanci niso, ker niso glasovali za znižanje davka na sladkor, ker so bili vsi zoper predloge za železničarje. Ko je Kristan delal mestno občino odgovorno za to, da so v Ljubljani draga stanovanja, je padel po gostilničarjih, ki so ravno taki oderuhi kot pivovarji. Odirajo povsod, pri sifonu, vinu in tudi pri pivu so hoteli. Indirektno kradejo denar iz ljudskih žepov. Da je moka draga, je zopet kriv mestni magistrat ljubljanski, ki bi moral pritiskati na molarje, da bi dajali cenejšo moko, s tem, da bi ustanovili lastno molarjo in svoj mlin. Kristan je hvalil nato celjski »Stinkmühle«. Ljubljanske občinske svetnike bo treba premenjati, ravno tako volilni red in ljudi v njih mišljenju, da ne bodo zopet volili zastopnikov kapitala. »Narod« ni še nikdar nič pisal o draginji in gospoda na magistratu se nič ne briga za pomoč proti njej. Kristan ne verjame, da bi se sklepi občinskega sveta res izvedli. Kar so storili v občinski seji, so sklenili nalašč (!). Pivo se mora bojkotirati, dokler ne bo po 10 kr. vrček. Če mesarji ne bodo prodajali mesa po določenih cenah, bodo soc. demokratje nastopili proti njim. Ugnati jih bo lahko. Ljubljanskim mesarjem se ne pozna revščina. (Klic: Kristanu tudi ne!) Soc. demokratje ne hujskajo proti njim, vsak stan naj živi in sicer dobro živi, le odira naj ne. Nato se je pričela velika reklama za soc. demokratično »veliko« konsumno društvo. Ljubljanske trgovce je Kristan zmerjal s kramarji, ki bodo že videli, kaj znajo soc. demokratje. To je v kratkem povedano dolgo klobasanje Kristana, ki je vsako stvar povedal po petkrat in se lovil v mislih, da se nam je kar smilil. Delavci so označali njegove besede za čenče. Za njim je nastopil pomožni natakari Zargi, ki se je zadiral v gostilničarje, ki niso od mladih nog pri tem obrtu, kot je on, ki pa še nima gostilne. Ko je končno dejal, da v Švicariji in pri Koslerju strežejo kot

natakari gostom same nočne tice, nastal je živžig in vrišč, da je moral Zargi nehati. Kocmur ga je ostro zavrnil zaradi njegovega insulsa na tobačne delavke, potem pa, da bi zbrisal slab vtisk, ki ga je napravil Kristan s svojo nerodnostjo, napadal »Slov. Narod«, ki ima zvezo s pivovarji, zato je lahko prvi opozoril na kartel. Napadal je nadalje drja. Oražna, ki hodi k dr. Šustersiču na kartelske seje, dasi je starosta »Slovenske Sokolske Zveze«. Naj gostilničarji odstopijo od nemških pivovaren in če so jim kaj dolžni, naj jih podpro slovenski denarni zavodi. Če ta kartel zmaga, ustanovi se jih še več. Piva se res lahko zdržimo. Nato se je znova začela silna reklama za soc. demokratični konsum, potem pa napadi na občinske svetnike zlasti pa na župana, ki ni prišel soc. demokratov vprašati, če so zadovoljni z njegovim delovanjem v drž. zboru. Hribar, dr. Tavčar in dr. Triller so se imeli opravičiti (!) pred soc. demokrati! Kocmurju je ljubši klerikalec nego liberalce. (To so soc. demokratje že velikokrat pokazali!) Ko bodo gospodje v gosposkih suknjah v soc. demokratičnem tabornu, ne bo treba več shodov. Ko je Petrič v imenu predsedstva obžaloval Zargijev slučaj, prebral je Kristan resolucijo, naj obč. svet ustanovi socijalno komisijo, mestni mlin, mesnico itd. Ko je bila resolucija sprejeta, je bil shod končan. Pripomniti moramo, da so socijalni demokratje, ti oznanjevalci najširše svobode, hoteli metati ljudi s shoda, če so zinili le eno besedo zoper klobasarije Kristana in Kocmurja. Korist od shoda je imel samo gostilničar, ki je stočil pivo (!), da se zlepa ne toliko, v času, ko je grmel z odra na bojkot proti pivu!

— Pomanjkanje krme. Na Kranjskem, kakor tudi v sosednih deželah je nastalo vsled letošnje izvanredno hude suše veliko pomanjkanje krme. Kmetovalci so dobili po nekaj komaj eno četrtino sena, niki skoraj pa nad polovico; zelo dvomljivo je tudi, ali se bo kaj otave pridelo. Vsled tega pomanjkanja krme preti naši živinoreji katastrofa, ki lahko vse dosedanje uspehe v živinoreji za daljšo dobo uniči, posebno pa še našim mlekarskim za drugam onemogoči poslovanje. Obupani kmetovalci začenejo prazniti svoje hleve. Ker je cena živini, kakor na višje povelje naenkrat padla, pomeni sedaj prodaja živine občutno izgubo; po nekod — in tudi že v bližini Ljubljane so pričeli kmetovalci sami klati živino in prodajajo meso po 60 v. (šestdeset vinarjev) kilogram — da, tudi že po 40 v. — kar najbolj dokazuje veliko stisko kmetovalcev in najbolje priča, kako nizko je cena živine morala pasti. Da se preteča katastrofa če ne prepreči, pa vsaj oblaži, vršijo se že predpriprave — a samo predpriprave za pomožno akcijo, katera naj z državno pomočjo kmetovalcem omogoči nakup krme po sprejemljivih cenah. To pomožno akcijo naj izvedejo osrednje kmetijske organizacije, med temi »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani, katera se je kljub temu, da se jo je hotelo nekako prezirati, takoj zavedala svoje dolžnosti. »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani ima že danes od svojih članic naročila za okrog 200 vagonov sena, slame itd. Vse zadruge itd., katere še svojih prijav niso poslale, naj to takoj storijo, da se nič ne zamudi. »Zveza slovenskih zadrug« sprejema prijave, daje pojasnila itd. V tej celi akciji naj nas vodi edina želja, kmetovalcem res pomagati. Visoko vlado, ki pozna, ker mora poznati veliko pretečo nevarnost za našo živinorejo, pa pozivamo, da nemudoma spravi pomožno akcijo v pravi tok, ker bi se sicer lahko zgodilo — da najde cela pomožna akcija — že prazne hleve.

— Netaktnost uprave avstrijskega »Lloyda«. Slavna uprava — od slavne avstrijske vlade tako mastno subvencionirana — avstrijskega »Lloyda« ob vseh slavnostnih in drugih prilikah dosledno prezira nas Slovence. Sicer smo Slovenci jako dobre in ponizne duše in se prav nikomur ne vsiljujemo. Ali pri vsem tem pa vendar le prezirljivost gori omenjene uprave nasproti nam predeležega. V nedeljo — kakor smo že poročali — je bila prva oficijalna poskušna vožnja novega »Lloydovega« parnika »Praga«, katere so se udeležile razne slovanske ličnosti, kakor zastop mesta Praga, na čelu župan dr. Groš, trgovski minister dr. Fiedler itd. Povabljeni so bile tudi razne druge osebe in zastopniki korporacij v Trstu, kakor tudi uredniki »Piccola« in »Triester Zeitung«. Ali preziralo se je zopet popolnoma — Slovence. Povabljen ni bil niti zastopnik tržaških Slovencev, poslanec Rýbař. Kakor smo izvedeli, je ta netaktnost »Lloydove« uprave napravila na čenče goste prav mučen vtisk. Kakor rečeno: mi se nikomur ne vsiljujemo, vendar bi pa nič ne škodilo, ako bi merodajni krogi »Lloydovi« upravi posvetili malo več po-

zornosti in pogledali semtertja za kulise te netaktno premirljivke nas Slovencev.

— Kdo ima več vpliva na tržaškega škofa Nagla: papež v Rimu, ali tržaški »Piccolo«? Papež v Rimu naj se enostavno obriše pod nosom — vsaj glede tržaškega škofa Nagla, ker nad tem škofom ima več oblasti tržaški židovski list »Il Piccolo«, nego papež. Škof Nagl je minolega petka jasno pokazal to svojo pokornost »Piccolu«, pokazal je proti »Piccolu« tisto pokornost, ki jo je bil odrekel samemu papežu. Znan je našim čitateljem v vseh podrobnostih škandal, ki je bil nastal pred nekaj meseci v tržaškem nunskem samostanu Sv. Ciprijana vsled postopanja opatinje matere Salezije Sussan. Opatinja je bila, s pomočjo škofa Nagla, spremenila samostan v nekaj urad germanizacije. Prodajala je poleg tega skrivaj privatnim osebam starinske knjige in druge starinske predmete ter razne dokumente zgodovinske vrednosti. A nekoč je — ne ve se še, ampak sumi se v Trstu kako — nastal požar v samostanu, in tedaj je opatinja rekla, da je požar vničil vse one predmete, o katerih se je pozneje zvedelo, da jih je ona prodala privatnim osebam. Mati Salezija je bila s škofom dovoljenjem, a proti volji ostalih nun in v škodo samostana kupila v Škorklji ogromno posestvo, kjer naj bi se bil zgradil nov samostan. Ljudsko šolo samostana je bila začela germanizirati. V samostanu so imele neke njene prijateljice ljubavne sestanke s svojimi zaročenci, med katerimi je bil neki Žid, imenom Piazza. Dočim so morale stare, njej nasprotnice nune živeti strogo po redovnih predpisih, se je pa ona s tremi mlajšimi nunami in z dvema prijateljicama na samostanskem dvorišču gugala na gugalnici in prepevala poulične pesmi. Neki tržaški župnik je bil celo povedal našemu tržaškemu dopisniku — in mi smo bili to priobčili, a nihče nas ni dementiral — da je vladalo med škofom in opatinjo bolj »prijateljsko« razmerje, nego je dopuščeno po hijerarhični razliki med škofom in samostansko prednico. — Vsi listi so bili tedaj zavzdignili krič proti tem škandalom. Stvar je pa potem umolknila. A v svoji številki od minolega četrtka je tržaški »Piccolo« povedal, da je zvedel, da je tržaški škof Nagl že pred več časom dobil od papeža odlok, s katerim se mu ukazuje, kako naj reši afero nunskega samostana v Trstu. Na koncu rečene notice, je »Piccolo« stavil na škofa vprašanje: »Kaj da namerava z dotičnim odlokom svete stolice?« — In glej! Odgovor na to vprašanje je prišel nepričakovano hitro. Škof je v četrtke čital to notico in to vprašanje v »Piccolu«. In takoj si je mislil: »Dokler ukazuje samo sveta stolica, še lahko odlašam, a če zahteva »Piccolo«, moram takoj vbohati!« — ali, z drugimi besedami povedano, si je škof mislil: »S papežem se lahko šalim, a s »Piccolom« se ne smem!« In takoj drugi dan, v petek, dne 17. t. m. je šel škof v samostan in tam zbranim nunam priobčil odlok svete stolice, da je namreč mati Salezija Sussan odstavljena od mesta opatinje in da je na to mesto imenovana 73letna mati Jera Stanko, a mati Salezija in njene tri privržanke da bodo premeščene v neki samostan nemške regule. Obenem se v onem odloku velevalo, naj se v Škorklji kupljeno posestvo zopet proda. — Tako je torej tržaški škof Nagl pokazal, da je on bolj pokoren »Piccolu«, nego sveti stolici, kajti dokler ni »Piccolo« spregovoril, ni škof izvršil ukazov svete stolice. Če bi pa bili ukazi svete stolice »Piccolu« in njegovi politiki nevesni, bi bil »Piccolo« molčal in in ukazi svete stolice bi ne bili izvršeni. — Ej, Rímanjci bi znali marsikaj povedati o pokornosti in poslušnosti tržaškega škofa Nagla napram sveti stolici.

— Iz železniške službe. Rajko Beslan, aspirant drž. železnice, je premeščen iz Gorice v Kranj.

Žegnanje v št. Jakobski fari ali velika vrtna veselica v nedeljo, dne 26. t. m. pri »Plankarju« na Dolenski cesti, katero priredi gospodsko napredno društvo za št. Jakobski okraj, bo letošnja za ta okraj res nekaj izrednega. Obširni in lepi senčnat vrt pri »Plankarju« spreminil se bo v pravi semenjski dirindaj. Poleg raznih štantov za peoivo in drugo letarsko drobnjavo, dvigal se bodo tudi lep šampanjski stolp, kjer bodo ob ceneni postrežbi pokalo kakor ob vojski. Visok mlaj pa bo vabil čile plezalce, naj poskusijo z vztrajnim plezanjem do nebotičnega vrha, priboriti si krasne dobrote. Naši dobroznani »Slavčki« rekli bodo marsikatero s svojimi čistimi glasovi, japonska godba pa, ki sedaj koncertuje baš v Trstu, pride za ta dan ekspresno v Ljubljano, kjer bo neumorno igrala na plesišču Društvo se je posrežilo pridobiti lep venec zavednih narodnih gospa in gospodičen tega okraja za sodelovanje pri

veselici. Ako omenimo še, da je baš do »Plankarja« prav lep popoldanski isprehod, tako ob senčnati cesti, kakor osobito po senčnati poti čez »Orle« in da bodo cene izborni pijski in jedi povsem navadne, navedli smo le komaj del prijetne popoldanske zabave.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela prav uporabnih knjig za knjižnice v dar iz Novega mesta, nekaj jih je daroval tudi g. Fr. Krašovic, bogato zbirko pa so jej nabrale in poklonile slovenske mestne učiteljice v Ljubljani. Hvala iskrena!

G. hr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani je izdala poročilo o šolskem letu 1907/08. Zavod je obsegal nastopne oddelke: I. Zimske kurse za stavbne obrtnike (zidarje, kamnoseke in tesarje). II. Oddelke za šoloobvezne dečke z dvema razredoma. III. Dnevno šolo za obdelovanje lesa s strokovnimi oddelki za a) stavbo in pohištveno mizarstvo, b) strugarstvo, c) rezbarstvo, d) kiparstvo. IV. Javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike. V. Dnevno šolo za umetno vezenje in čipkarstvo s strokovnimi oddelki za a) umetno vezenje, b) šivanje čipek, c) pletenje (klekljanje) čipek. VI. Javno risarsko šolo za deklice. — Na zavodu je poučevalo poleg ravnatelja 9 profesorjev in učiteljev, 4 učiteljice, 3 delovodje in 8 pomožnih učiteljev. Obiskovalcev (rednih in hospitantov) je bilo v začetku leta 269, koncem leta pa 179. Izmed rednih učencev jih je izdelalo 115, pri 10 je bil nepopolen uspeh. Odhodno spričevalo je dobilo 12 obiskovalcev. Slovencev in Slovenek je bilo 157, Nemcev 20 in 2 Hrvata.

Kazino kot napadalci. Predsnočni sta dva tuja Nemca šetajoč po Šelenburgovih ulicah prišla do kazine in ker sta videla pod stanji prazne klopi, sta se tjakaj vsedla in se mirno med saboj pogovarjala v nemškem jeziku. Naenkrat pride iz kavarne človek in jima ukaže, naj gresta proč, češ, da se klop ponesi v kavarno. Tuja Nemca sta šla. Sprehajala sta se malo po Zvezdi in ko sta se vrnili, sta videla, da klopi niso odnesli v kavarno. Nič zlega slučaj sta se zopet usedla, ker je tam pač najsvetleje. Zdj pa so kar tri osebe prišle iz kazine. Ti kazino so začeli tuja Nemca psovati in so ju končno dejanjsko napadli. Res, prijazni ljudje ti kazino. Če je varno, napadejo človeka, ki govori slovenski in ga na pol ubijejo, napadejo pa tudi Nemce, če ni drugače, samo, da se morejo pretepati. Kazina je pravi blag nemških surovežev. S temi ljudmi bo treba res enkrat prav temeljito obračunati in jih naučiti spodobnosti.

K znižanju cen govejemu mesu. Ker so tukajšnji mesarji z dnem 15. t. m. cene govejemu mesu vseh treh vrst znižali za 8 vinarjev pri kilogramu, kar velja tudi za one mesarje, ki prodajajo goveje meso na stojnicah ob zidu Mahrove hiše na Vodnikovem trgu, se kupujoče občinstvo opozarja, da z ozirom na to, da se čujejo pritožbe o nerednostih pri prodaji tega mesa, vsak slučaj prekoračenja določenih cen od strani imenovanih stojničarjev takoj naznani mestnemu magistratu v uradno postopanje. Cene govejemu mesu na stojnicah so sedaj sledeče: Meso I. vrste 1 K 14 v, meso II. vrste 1 K, meso III. vrste 90 v.

Kapelnikom na novo se snujóga koncertnega orkestra je imenovala »Glasbena Matica« sporazumno z odborom »Društvene godbe« gospoda Vaelava Talicha, absolviranega praškega konservatorista, bivšega učenca slavnega mojstra Ševčika. Eno leto je bil koncertni mojster in solist berlinskega filharmoničnega orkestra, eno leto pa kapelnik orkestralnega združenja v Pragi. Prvič bo v Ljubljani dirigiral koncert »Društvene godbe« jutri večer (četrtak) na vrtu hotela »Ilirija«.

»Čukov« je več nego »Sokolov«, pravijo klerikalni listi. K temu pripomnimo samo to: 37 slovenskih sokolskih društev šteje sedaj 3932 članov (večinoma v kroju) z 856 telovadci in 95 telovadkami; povrh tega je še naraščajoča 743 mladih telovadcev in 98 telovadk. »Čukov« je sedaj vseh po »Slovenčevem« poročilu nekaj do 600; a med temi 600 »Čuki« je gotovo komaj 100 dobrih telovadcev, drugo je pa material, ki se da porabiti samo za parado in za pretepe. Torej, gospodje, le ne preveč samohvale!

Koncert tamburaškega kluba »Spodnja Šiška« v korist pogorelcem na Bledu bo v sredo 22. t. m., v »Meščanski pivovarni«, ker se v soboto radi neugodnega vremena ni mogel vršiti. Začetek ob 8 zvečer. Delavsko stavkanje v tvornicah v Medvedah in Goričanih traja danes že tretji dan in vse kaže, da bo Sava še nekaj dni zastoj tekla proti Črnučam. Mimogrede bodi povedano, da ima Sava, ki je zajezena pri medvodski tvornici za papir, okolo osem do devetsto konjskih

moči; to je največja vodna moč na Kranjskem. Da se je stavkanje začelo, so krive nezdrave in neredne delavske plače zlasti pod sedanjim direktorjem gospodom Kislingom. Ta gospod jemlje n. pr. na novo po 16 ali 17 let stare delavce ter jim plača po 1 K 80 v na dan, kar je prav, a delavci, ki delajo v tvornici že 20 ali 30 let imajo pa še po 1 K 40 v dne. Eden je obhajal celo že 40letnico svoje službe v tej tvornici, dobil celo medaljo zato, a mora še danes delati za 1 K 50 v na dan. Ko so delavci prosili, naj jim zboljša dne, dal je menda 65 delavcem nekaj polbojske, drugim pa niti vinarja. Prosil so ga, naj izposluje pri osrednji direkciji na Dunaju, da dobodo vsaj 20 vinarjev pobojske na dnu. Niso bili uslišani. Prošnje so se ponavljale in ponavljale — vse je bilo zastoj. Gospod direktor Kisling je zbolel — nevarno zbolel. Gosp. župnik Brence iz Preske, ki je predsednik ondotnega delavskega društva, je delavcem prigovarjal, naj počakajo toliko časa s prošnjami, da se direktor pozdravi. Včeraj se je gospod direktor odnehal nekam v sanatorij (zdravišče) odkoder se najbrž nikdar več ne povrne. In naše delavstvo naj bi n. pr. čakalo na gospoda direktorja, kakor nekaj Spartanci na Starogrškem na svojem postavodajalca Likurga, ki se nalašč ni hotel v domovino povrniti. Delniška družba Leykam = Vevče ima zdaj največ tvornic za papir v Avstriji — okolo 25 papirnihstrojev in mnogo brusilnic za papirno tvarino. In v tukajšnjih tvornicah najbolj skopari z delavsko plačo.

Radi preložitve sokolskega zleta v Tržiču, je sklenil pripravljati odbor odgoditi ustanovni občni zbor gorenjskega akademičnega ferialnega društva »Vesna« in z njim spojene prireditve nepreklicno na 2. avgusta t. l.

Z Bleda se nam piše: Takoj po nastalem požaru raznesla se je povsem neutemeljena vest, da so požar zakrivil otroci, o čemer ni bil le samo Vaš list obveščen, to novico objavili so tudi drugi časniki po izpovedbah od strahu popolnoma zbeganih oseb, ki niti na liou mesta začetkom požara niso. Da je pričela goriti kot prva hiša št. 10 v Gradu, lastna Ivanu Čapu, to je neovrgljiv faktus. Kdo je požar zadel, se do danes sicer ni dalo dokazati, vendar se po izpovedbi priče Ivana Plemelja iz Grada hiš. št. 127, kateri je bil eden prvih na pogorišču in po izpovedbah sočasno navzočih oseb smelo trdi, da niso vzrok požara otroci, kajti vnelo se je podstrešje hiše št. 10, ki je otrokom brez uporabe lestve, katero bi si morali sami pristaviti, sploh nedostopno. Otroka v starosti 5 do 6 let pristaviti si torej nista mogla lestve. Ki bi jima omogočila vohod v podstrešje. Ogenj se je zanel potem, takem na drug kakor si bodi način.

Državna subvencija. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo mlekarjski zadrugi v Dragomlju 1000 K, oni na Rovih 800 K in oni v Srednji vasi pri Kamniku 2000 K.

Ogenj v zagorskem premogokopu. Raznesla se je vest, da so se v zagorskem premogokopu vneli plini. Ta vest se na srečo ni izkazala kot resnična. Če bi se bili vneli plini, bi se bila gotovo zgodila eksplozija. Resnica pa je, da v premogokopu gori. Otvorili so namreč premogovo polje, ki je bilo leta 1876. zaprto in zazidano, ker je začelo goriti. Pri otvoritvi tega polja so prišli na stari ogenj, vendar je zdaj utemeljeno upanje, da premagajo in uduše ta 32 let stari ogenj. Nevarnosti ni prav nobene, ker je na razpolaganje močan vodovod, vsled katerega je pričakovati, da se bo dalo z njim ogenj popolnoma pogasiti.

Prostovoljno gasilno društvo dolenjolaško priredi dne 2. avgusta društveno veselico v proslavo 60letnega vladanja cesarja Fran Josipa I. in 30letnega društvenega obstanda, pri kateri priliki se bodo razdelile zaslužne kolajne za 26letno sodelovanje pri gasilstvu med pete.o društvenih članov.

Tatvine v Gorici. Policija v Gorici je prejela dva nevana tatu. Eden je Valentin Kristan iz Ivaničice, drugi Filip Tavčar iz Ivanigrada v političnem okraju sežanskem. Kristan ima 26, Tavčar pa 21 let. Nočni čuvaj ju je preplašil od hiše št. 5 v ulici Torriore, redarja K u m a r i n R u t a r pa sta ju prišla pozneje v noči na nekem travniku. Pri obeh so našli polno oročja, katerega sta se posluževala pri tatvinah. Najbrže sta ta dva človeka v zvezi tudi s tatvino v restavrantu »Corso«, kjer je izginilo 300 jajec, 20 kg. sira in drugih rečij. Oba sta nevarna tička, ki sta bila že večkrat kaznovana radi tatvine.

Iz železnikov se nam piše: Tukajšnje »Slovensko bralno društvo« je priredilo dne 19. t. m. igro »Divji lovec«, katera je bila ob ogromni udeležbi izborna predstavljena. Na

vsestransko željo se bo ta krasna igra ponavljala dne 26. t. m. — Začetek ob 8. zvečer.

S planin. V nedeljo popoldne je na Veliki planini (Kamniške planine) udarila strela v neko smreko, pod katero je vedril 10letni pastir Balantič iz Županjih njiv, okrog njega pa je bilo šestero glav govedine. Govedina je bila takoj mrtva, pastirja je pa strela poškodovala (ranila) na glavi, vratu in desni rami. Pastir bi najbrže ne bil prišel k sebi, ko bi mu ne bil njegov tovariš, ki je vedril pod drugo, kake tri metre od kritične oddaljene smreke, vdihal sape. Danes 20. julija so ga pripeljali s planin in ga najbrže oddajo v bolnišnico. Govedino so razkosali in na dveh vozeh pripeljali v nižave. Deček sedaj govori, a jako prestrašeno in je ves trd.

Delavsko bralno društvo v Idriji priredi dne 2. avgusta na vrtu gosp. J. a n a G r u d n a v Jeličnem vrhu velik ljudski koncert, pri kojem sodelujeta oddelek dijaškega orkestra „Struna“ pomnožen z drugimi godci ter poln številni društveni zbor. Prosimo bratska društva, da se ozirajo na to in na ta dan opuste svoje morebitne prireditve. Spored, ki obsega krasne godbene in pevske točke, v kratkem objavimo.

Letošnji občni zbor „Sudmarke“ bo 7. septembra v mestnem gledališču v Beljaku.

Tri prste si je odrezal 14letni Josip Bucik z Bleda, ko je rezal les. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

S senika je padel na Vitovljah na Goriškem Gletni Peter Remčev ter si zlomil desno roko. Prepeljali so ga v goriško bolnico.

Za župana v Vojskem na Goriškem je bil izvoljen včeraj gosp. Fran Obljubek, dosedanji župan in deželni poslanec goriški.

Zastrupil se je v Trstu mornar Edvard Čočen, splošno znan kot abnormalen človek. Rešili so ga še pri življenju. Umoriti se je hotel že večkrat.

Kap je zadela v Trstu 45letnega pismonoša Matevža Žnidaršiča. Zgrudil se je na cesti in bil takoj mrtev.

Plavajoči sanatorij v Opatiji. Neka angleška tvrdka gradi zdaj veličansko ladjo, ki bo stala 2½ milijona in ki bo popolnoma tako opremljena kot sanatorij. Posebno bo skrbjeno za nervozne ljudi. Ta najnovejši sanatorij bo imel najrazličnejše vrste zdravilnih kopeli, bolniških sob, prostorov za gimnastične vaje, imel bo pa tudi koncertno dvorano, gledališče in veliko družabno sobano. Na ladji bo prostora za 200 potnikov. Parnik bo navadno usidran pred Opatijo, pri lepem vremenu bo pa križaril po morju ter vozil celo v Sredozemsko morje. Dva zdravnikova bosta vedno na krovu. Povprečna cena bo znašala 50 K na dan.

Konec pasje kontumacije v Ljubljani. Dne 22. aprila t. l. vpeljana trimesečna pasja kontumacija za mesto Ljubljano in okrožje 4 kilometrov je s današnjim dnem razveljavljena, ker se v tem času ni pojavil nikak slučaj pasje stekline.

Ogenj. Danes popoldne ob 2. je zaznamil strel z Grada, da gori. Gorela je pri novem pokopališču blizu Tomačevega hiša vrtnarja Luke Tomšiča.

V Ameriko se je včeraj odpeljal s tukajšnjega južnega kolodvora 5 Hrvatov in 3 Slovenci, nazaj je prišlo 21 Hrvatov in Slovencev.

Izgubljen in najdeno. Trgo-govec g. Matko Arko je izgubil cekin, katerega je imel kot obesek. — Pravniki g. Viljem Muc je našel zlat prstan in ga oddal pri magistratu.

Psiček se je izgubil, rjav, ki sliči na ime Floki. Kdor bi ga našel, naj ga pripelje v restavracijo k „Levu“.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika Vlasta Talicha na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

„Društvena godba Ljubljanska“ priredi danes zvečer na vrtu restavracije pri „Levu“ (Marije Terezije cesta) društven koncert. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v. Začetek ob 8. zvečer.

Drobne novice.

— Bomba. V Devi sta pred hišo rudarskega paznika Krausa eksplodirali dve bombi, ki sta razdejali hišo. Krausova rodbina je bila smrtno nevarno poškodovana.

— Katastrofa na Amurju. V ponedeljek je na reki Amur na Daljnem Vzhodu prevrnil vihar ladjo, v kateri je bilo 84 kazencev, 6 vojakov in krmilar. Vsi ti ljudje so utonili v reki.

— Morilka svojega ženina. Znan na Margareta Beyer, ki je pred poroko umorila svojega ženina inženirja Presslerja, je bila danes zjutraj v Drazdanih gilutininirana (odsekana ji je bila glava), ker je kralj ni hotel pomilostiti.

— Tožen hrvaški ban. Gostilničarka Sekantini v Kninu toži hrvaškega bana barona Raucha, ker ni plačal jedi in pijače zase in za svoje spremstvo, ko je bival v Kninu. Baron Rauch je, kakor znano, moral radi demonstracij bežati iz Knina.

— Poneverjenje. Občinski tajnik Klavič v Kladnu je poneveril 100.000 K in pobegnil. Izdali so za njim tiralnico.

— Zastrupljeni vojaki. 43 vojakov 15. artiljerijskega polka v Parizu je nevarno obolelo, ker so jedli pokvarjeno meso. En vojak je že umrl, zdravstveno stanje ostalih pa je zelo kritično.

Razne stvari.

* Kaj nam je prineslo leto 1808. Leto 1808. je bilo glede iznajdb na znanstvenem in tehničnem polju posebno uspešno. Tega leta je izumil Marijan Jacquard stroj za tkanje pisanih vzorcev. Bauzelius je izumil svetilko za spirit, angleški inženir je iznašel brezkončno žago »Bandsäge«. Francoski kemik Chaptal je iznašel takozvano chaptaliziranje soka iz grozdja. Anglež Davy pa je izdelal s pomočjo električnega toka kovine kalcium, stromtium in magnezij. Humboldt je istega leta zasnoval vpisno goroslovje, a Dalton je izumil najboljšo metodo za določitev teže atomov, a Gay Lussac zakon o mešanju plinov. Nadalje je leta 1808. odkril angleški zdravnik Vardrop patološko anatomijo očesa, a Francos Broussaie zdravljenje z izpuščanjem krvi. Devosne je razkril nikotin, a Malus polarizacijo svetlobe. Marby je izumil prvi aparat za reševanje mornarjev iz ponesrečenih ladij, a Gengembre stroj za justiranje kovanega denarja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet.

Dunaj, 22. julija. V parlamentu je imel danes ob 11. ministrski svet sejo, ki so se je udeležili vsi ministri. Seja je trajala do 1/4 na 3. popoldne. Popoldne se odpeljejo ministrski predsednik baron Beck, železniški minister dr. Derschatta in predsednik poslanske zbornice dr. Weisskirchner v Isl, kjer jih sprejme cesar v posebni avdijenci.

Gospodska zbornica.

Dunaj, 22. julija. Danes ob 1. popoldne napovedana seja gospodске zbornice se je pričela šele ob 1/4 na 3., ker so imele do tega časa stranke svoje klubove seje. Takoj začetkoma se je poročevalec Wochanka stavil predlog, naj se o predlogi o podražljenu češke severne železnice obravnava nujnim potom. Proti je govoril dr. Ernest Plener. Zbornica je sprejela Wochankov predlog. Seja še traja.

Sankecioniran zakon.

Dunaj, 22. julija. Uradni list »Wiener Zeitung« priobčuje danes sankecionirani zakon glede zvišanja domobranskega rekrutnega kontingenta.

Sanzibarski sultan beži iz Pešte.

Budimpešte, 22. julija. Tu sem dospeli sanzibarski sultan je z vso naglico zapustil Pešto, ker madžarska javnost ni hotela respektirati njegovega incognito. Njegovo stanovanje je oblegala množica radovednežev in vsiljivih židovskih reporterjev. Sultan se je odpeljal naravnost v Pariz.

Zopet poneverjenje.

Budimpešte, 22. julija. Pri hranilnici v Miškoleu je knjigovodja Farkas poneveril 134.000 K in pobegnil. Člani ravnateljstva so se zavzeli, da bodo samo pokrili vso poneverjeno vsoto.

Sestanek kralja Edvarda z nemškim cesarjem.

Berolin, 22. julija. Listi zatrjujejo, da obišče kralj Edvard v prvi polovici meseca avgusta cesarja Viljema. Kraja sestanka listi ne navedajo.

Revolucionarno gibanje v Turčiji.

Sofija, 22. julija. Iz Carigrada javljajo, da se je v Smirni uprlo 500 rezervistov, ker so jih hoteli poslati v Macedonijo. Iz Soluna je došlo poročilo, da so odpovedali pokorščino vsi iz Smirne došli polki, čim so izvedeli, da jih hočejo poslati v Skoplje, da ukrote odnotno uporno vojaštvo.

Sofija, 22. julija. Iz Carigrada javljajo, da je policija na direkten sultanov ukaz aretirala 6 mladih turških dam iz najboljših krogov. Aretacija je vzbudila povsodi največjo senzacijo. Včeraj je izšel sultanov irade, s katerim so se pomaknili za en razred višje vsi častniki v carigradskem in drinopoljskem okolišu.

Ruski delegati češkemu narodu.

Praga, 22. julija. Češki listi priobčujejo danes pismo ruskih delegatov na češki narod. V tem pismu se v iskrenih besedah zahvaljujejo za iskreno gostoljubnost ter naglašajo, da bodo do konca zvesto služili slovanski stvari ter storili vse, da bo ime Slovan dobilo med svetom tisto veljavo kakor nekdanj besede »Civis Romanus sum«. Pismo končuje s zadržilom, da so ruski delegati s težkim srcem zapustili slovansko Prago, a da so odnesli sabo razveseljivo priprdanje, da se na shodu v Pragi zgradil mogočen temelj slovanski vzajemnosti in slovanskemu bratstvu.

Zaroka nadvojvoda Karla Franca Josipa.

Dunaj, 22. julija. Včeraj se je tu raznesla vest, da se je bodoči prestolonaslednik nadvojvoda Karel Frano Josip zaročil. Dvorni krogi odločno zanikajo to vest.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolezni utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar-nar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znanomovan s varnostno znamko in podpisom. 4 35-10

SANATOGEN

neutrpljivo krepilno in osvežilno sredstvo za vse, ki se čutijo bedni in onemogli, kakor sploh

za nervozne in slabotne.

Več nego 7600 profesorjev in zdravnikov ga je sijajno potrdilo. Dobiva se v lekarnicah in drogerijah. 2514-1

Brošuro pošlje zastoj in pošt-nino prosto Bauer & Cie., Berlin SW. 48. Generalni zastopnik C. Brady, Dunaj 1, Fleischmarkt 1.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodnom 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit-tet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rasljava cesta št. 1

poleg novegačlenega Fran Jožefovega fabil. mesta 25 29

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. G. Kati nka 0.9K, katere je dal g. pravnik L. iz Crnomlja zaradi »kočije na rajč.« — Tarokisti v Zatišju pri Cerkljah 1 K. — Zavedne g. igralke ribniškega dramskega od-seka so nabrale o priliki slovesnega večera svojega priljubljenega ravnatelja in učitelja g. Ivana Toporiša 10 K. — Skupaj 21.39 K. — Srčna hvala! Živel!

Slivovka
tropinovec
kranjski brinovec

1296-39

Zavarovalne vesti.

„JANUS“

vzajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaji.

I. Wipplingerstrasse št. 30.

V II. četrtletju 1908 je bilo vloženih 3385 zavarovalnih ponudb z zavarovalno vsoto okroglo K 5,205.000—, izmed katerih je bilo izdanih 5184 polic z zavarovalno vsoto K 4,243.000—.

Od pričetka leta je bilo 10.947 zavarovanih ponudb s kapitalom K 110.9.000 v obravnavi. Polic se je izgotovilo od 1. januarja t. l. naprej v znesku nad 9.445.000.

V II. četrtletju 1908 zapadle zavarovalne premije in pristojbine kakor tudi kapitalne obresti so znašale okroglo K 1,578.000. — Zapadla plačila pa K 728.000.

V I. semestru bilo je na premijah, pristoj-binskih in obrestnih dohodkih K 3,185.000 —, na zapadlih izplačilih K 1,371.000 — zabele-ženo. Od obstoja zavoda se je i. plačalo K 65,068.000—.

Nadaljna pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema

Filijalka „Janusa“ za Štajersko, Koroško in Kranjsko

v Gradcu, Neuthorgasse 47, Janushof.

Zahvala.

Nad vse pričakovanje sijajno se je izvršil zlet sokolskih društev iz Novega mesta, iz Krškega in iz Brežic dne 19. julija t. l. v Kostanjevici. Pripravljali odbor si šteje v prijetno dolžnost, izreči tudi tem potom mestnemu županstvu v Kostanjevici, odboru tamonjske narodne čitalnice iskreno zahvalo za njih prijazno in uspešno sodelovanje kakor tudi za sijajen sprejem sokolskih društev. Prirčno zahvalo izrekamo vrlim narodnim damam, ki so Sokole in njih prapore oknačale s cvetjem, nadalje gasilnemu društvu v Kostanjevici za izdatno pripomoč. Ni nobe-nega dvoma, da je zapustila ta sokolska pri-reditev, ki bi se smela imenovati župni zlet, ker je izvajalo na njej blizo 60 članov skupne proste vaje in telovadilo 6 vrst na različnem orodju — zgolj članstvo navedenih treh društev — trajen vtisk v tamonjskem narodu in izdatno podkrepila sokolsko organizacijo. Na zdar!

Prpravljali odbor.

Zahvala.

»Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem« se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k temu, da je Ciril-Metodova slavnost dne 12. t. m. tako lepo uspela. V prvi vrsti se zahvaljuje vrlim Sokolicam iz Zagorja ter slavnemu celjskemu, žalskemu, braslovškemu, zagorskemu in moziškemu »Sokolu«, ki so s svojim spretnim nastopom tvorili sijaj slavnosti. Zahvaljuje se slavnemu pevskemu društvu iz Zagorja, slavnemu pevskemu društvu »Vraska Vila« in slavnemu pevskemu društvu »Moravčec«, ki so s svojim petjem obogatili spored slavnosti. Požarnim brambam iz Prekope in Kaplje, »Podružnici sv. Cirila in Metoda na Polzeli« istotako naj-srčnejša zahvala. Zahvaljujemo se iskreno č. g. župniku A. Berčetu, ki je s svojim govorom navduševal za našo prepotrebno družbo. Zahvaljujemo se cenjenim damam, ki so blagovolile prevzeti oskrbo šotorov in razpečevanje šopkov, konfetija, dopisnic in srečk za srečolov. Tudi darovalcem dobrotkov za srečolov iskrena zahvala. Prirčna zahvala tudi vsem drugim, ki so s svojim sodelo-vanjem pripomogli k prireditvi veselice.

Odbor »Podružnice sv. Cirila in Metoda na Vranskem«.

Zahvala.

Kolesarsko društvo »Gorica« vrši svojo prijetno dolžnost ter se vljudno zahva-ljuje vsem onim, ki so pripomogli, da je ko-lesarska slavnost dne 12. t. m. tako sijajno uspela. Posebno se zahvaljuje gg. zdravni-koma dr. E. Dereaniju in dr. B. Piklu, ki sta bila pri dirki na razpolago z zdravniško po-močjo; dalje gosp. G. Gorupu kat lastniku velodroma za prepustitev prostora, sl. časopisju za objave, velec. gospe in gospicam, ki so sodelovale za razprodajo jedil in pijač v narodnih paviljonih, dalje članom jurije, gospodom, ki so z veliko vmeno oskrbovali razprodajo vstopnic in srečk, g. A. Draščku za jako okusno okrašenje veselicinega pro-stora, gg. sotrudnikom pri šaljivi pošti, pri-reditvi muzeja in menažarije ter vsem ostalim gospodom, ki so šli neposredno odboru in veseličnemu odseku na roko. Istotako se pri-srčno zahvaljuje dirkačem in pešcem ter vsem udeležencem slavnosti ter svojim kole-sarskim gostom iz Trsta, iz Kranjskega, go-riške okolice, Vipavske doline, Krasa, iz Brd in Tolminskega. Istotako se zahvaljujemo raznim društvom, ki so s svojo navzočnostjo povzdignila veličastnost cele prireditve. Vsem, ki so pripomogli, da je slavnost tako častno in veličastno uspela, bodi izrečena tem potom najiskrenejša zahvala.

Za kolesarsko društvo »Gorica«: Drufovka Rudolf, Josip Kuštrlin, t. č. predsednik, t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 18. julija: Anton Ekar, uradnikov sin, 6 dni, Gosposke ulice 4, življenska slabost.

Dne 19. julija: Jernej Osolin, gostač, 80 let, Radeckega cesta 11, ostarelost.

Dne 20. julija: Leopolda Čapajne, orož. stražmeštra hči, 3 leta, Tržaška cesta 38.

V deželni bolnici:

Dne 17. julija: Ivana Tavčar, delavka, 49 let.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206, [Srednji kračni tlak 736-9 mm.

Julija	Cas opazo-vanja	Stanje baro-metra v mm	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebe
--------	-----------------	------------------------	-------------------	---------	------

21.	9. zv.	733.0	18.5	sr. zahod del jasno	
22.	7. zj.	735.2	16.2	sl. jizah.	jasno
	2. pop.	733.6	27.2		

Srednja včerajšnja temperatura 18.8, norm. 19.9. Padavina v 24 urah 0.2 mm

Poziv.

Podpisani pozivljam vse one, ka-terim bi bil kaj ukradel in me že več let preganjajo kakor tatu, da se oglase.

Anton Kušar

2534 vratar pri G. Tönnlesu

Hiša s 3 sobami, 2 kuhinjama, 2 kolar-nicama in s pral-nico se iz proste roke prodaja.

Več se izve na Cesti na Rožnik št. 72 v Rožni dolini. 2527-1

Kupim

blagajno srednje velikosti in dobro ohranjeno. Ponudbe pod »F. D.« na uprav. »Slov. Naroda«. 2531

Ura z verižico

samo 2 K. 2528

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šleska razpošiljevalnica: prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo verižico za samo K 2 — kakor tudi triletnim pisemnim jamstvom. — Po povzetju razpošilja Prusko-šleska razpošiljevalnica

A. Gelb, Krakov 43.

NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Št. 24.290. 2533

Razglas.

Podpisani mestni magi-strat naznanja, da z raz-glasom z dne 22. aprila 1908 št. 14.422 za mesto Ljubljano in okrožje 4 kilo-metrov vpeljana trimesečna pasja kontumacija z današnjim dnevom preneha.

Mestni magistrat Ljubljanski dne 22. julija 1908.

Zaradi preureditve prodajalne prodaja

tvrdka ANT. KRISPER, Ljubljana, Mestni trg,

po zelo nizkih cenah

več steklenih omar

in

stelaž.

Kupci naj si jih blagovolijo isto-tam ogledati. 2530-1

Ob vsakem vremenu;

HOTEL „ILIRIJA“ v Ljubljani.

Jutri, v četrtek, 23. Julija

velik

KONCERT

popolne

Ljubljanske društvene godbe.

Začetek ob 8. Vstop prost.

Na obilen obisk vljudno vabi

2526

Marija Novak

hotelirka.

Ob vsakem vremenu!

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi ka-kovosti v

veležganjarni in

rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana

Sp. Šiška, poleg Kozlerjeve pivovarne.

Kupim
„Jurčičeve zbrane spise“
antikvarično.
Ponudbe pod „Jurčič“ na uprav.
Slov. Naroda“.

Mesečna soba
lepo meblirana, se na Miklošičevi
cesti št. 10, hotel Lloyd, razgled na
alio, takoj odda.
Več se poizve v trgovini „Pri
nizki ceni“ (žargi) na Sv. Petra
cesti št. 2.

Oženjen
mašinist in kurjač
išče službe k parnemu stroju. Nastop
službe takoj. Plačilo po dogovoru.
Naslov: Miha Svete, mašinist,
Sevke, pošta Vrhnika.

Kupim rabljeno
moško in damsko kolo
Ponudbe pod „T. Bregman“ na
uprav. „Slov. Naroda“.

Službo želi takoj premeniti
trgovski pomočnik
mešane stroke, izurjen specerist,
tudi pri lesni trgovini delujoč.
Vprašanja na upravništvo „Slov.
Naroda“.

Urarski
učenec
se sprejme pri Rudolfu Rusu v
Kranju.

Benediktinska voda za lase
odstrani takoj izpadanje las, luskin.
Neprekosljiva za
ohranitev in nego-
vanje lepih las. Gl. 2.
Albert Derganc
Hotel pri „Malici“
Ljubljana.

Meščanska korporacija v Kamniku oddaja v svoji hiši št. 21 v
Kamniku
vodovodna in inštalacijska dela
v proračunjeni svoti K 2725.—.
Ponudbe je vložiti v 8 dneh pri načelniku podpisane korporacije,
kjer se dobe tudi vsa daljna potrebna pojasnila.
Meščanska korporacija v Kamniku
dne 20. julija 1908.

Šentjanska premogokopna družba objavlja, da je
promet premoga
po novi železnici iz Šentjanža (Karmelj) čez Trebnje v Ljubljano že
vpeljan. Ker se bo družba v korist odjemalcev prekupevanju premoga
za Kranjsko izognila, naj se cenj. odjemalci premoga obrnejo pravočasno
naravnost na
ravnateljstvo Šentjanske premogokopne družbe v Karmelju
pošta Tržišče (Dolenjsko.)

Novost!
Zastonj in poštine prosto naročajte
moj novi veliki
cenik s koledarjem
za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.
FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Samo še do 1. avgusta
60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: damsko ba-
tistne in svilnate obleke, svetle obleke, piketaste in platnena
krila ter čipkaste in batistaste bluze.
Moške in deške lustrave in pralne obleke in lahke obleke
iz poletnega blaga.
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Dobra 2.97—2
kuharica
ki je zmožna samostojnega gospo-
dinjstva, se sprejme pri Karlu Je-
lovšku, tovarnarju na Vrhniki.

Dobro izurjeno
šivilje
dobijo trajno delo v Kranju pri
Mariji Pfuntner št. 105.

Presno maslo,
jajca in grozdne sadeže
— kupuje —
v vsaki množini trgovina s sirom
Henrik Dobiasch 16/2 Grund-
steing. 44.
Dunaj.

Pozor!
Proda se po prav ugodni ceni zaradi
družbinskih razmer
lepo posestvo
Stanovna hiša (gostilna s trafiko) 7 sob, 3
kleti itd. gospodarsko poslopje ter kovač-
nica, vsa poslopja v najboljšem trdo zidanem
stanju, 12 oravov zemlje, v travnikih, njivah,
sadosnikih, vinogradih in gozdi, pol ure
od južnoželezniške postaje Poličane (Pöl-
tschach) par koračkov od deželnoželezniške
postaje, 10 minut od tovarne in žage. Po-
slopa leže na glavni cesti.
Več pove lastnik Anton Čater, gostil-
ničar, Sp. Laše, pošta Sv. Duh pri Poli-
čnah na Sp. Štajerskem.

Prodajalka
dobro izurjena za trgovino z mešanim
blagom, hitra pomočnica, ne izpod
25 let stara, in
vajenec
z dobro vzgojo in potrebno šolsko
izobrazbo se takoj sprejmeta.
Ponudbe je poslati tvrdki M.
Elsner v Ljubljani.

NIGRIN
najboljše maslo za čevlje
daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno o
NIGRIN je zdravstvenega stališča
toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob
neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej
ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809—21
Napredaj povsed.
St. Fernolenti, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj.

Krasno
BLUZE
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
in otročje obleke
priporočila po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Kdor je še bil, ta dobro ve, kdor pa
še ni bil, se pa lahko prepriča, da
se dobi v gostilni
Balija v Rožni dolini
vedno sveže in mrzlo pivo
po 20 vin.,
pristni dolenjski cviček, okusna
gorka in mrzla jedila ob točni
postrežbi.

Na razpolago je v velikem salonu
godba za ples, v gostilniških pro-
storih velik ruski biljard, na sen-
čnatem vrtu pa dela zabavo velik
gramofon.

Malinčev
SIRUP
lexarnarja
Piccolija
v Ljubljani
c. in kr. dvornega dobavitelja,
papeževnega dvornega dobavitelja
je izboren prirodni izdelek. Poštni
zaboječ s 3 kg sirupa se pošlje
poštne prosto proti povzetju za
5 K, v sodčkih po 10, 20, 40 in
100 kg sirupa z zavojem vred po 1 K
za kg. Sterilizirane steklenice z okoli
1 kg vsebine se prodajajo v Ljubljani
po 1 K 50 H. V zabojih po 25 stekl.
z zavojino vred v Ljubljani po 1 K
35 H. Naročila po povzetju.

Pozor!
Ljubljana
Lattermannov
drevored.
Pozor!
Novo! Še nikdar
tukaj! Novo!

KINEMATOGRAPH
The Royal Wonder Bio
The greatest Bio-Theater of the
world.

Jutri, v četrtek, 23. julija
otvoritvena
predstava
Vsak dan samo ena predstava ob polu
devetih zvečer.
Vsaka predstava (traja 2 1/2 ur),
Lasten orjaški seter za 2000 oseb.
Najodličnejše in najmodernejše pod-
jetje te vrste, odgovarjajoče najno-
vejšemu času.
Lastna električna osvetlila. Koncertna
godba 20 moč.
Samo dostojen, znanstven in šaljiv
spored.
Izvirni posnetki iz vseh delov sveta.
Vse podrobnejše dnevni lepaki.

Nova enonadstropna hiša
(vila) v prav prijaznem kraju v
Ljubljani, s prosto ter idilično lego
in lepim vrtom, davka prosta, se
preda. Zahteva se samo polovico
kupnine, odnosno tudi manj, drugo
lahko ostane na hiši.
Informacije daje upravništvo
„Slov. Naroda“.

Vsa 1443—14
parketska
dela
prevzema ter da material
JOSIP PUCH
Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!
Zanesljivega in spretnega
delovodjo
sprejme v jeseni
tovarna za glinske izdelke
(opekarna) 2374 3
v Račju.

Ponudbe s spričevali usposoblje-
nosti do konca avgusta 1908
dr. R. Pipuš v Mariboru.
Resni kupci!
Zaradi redovinskih razmer se
tako po ugodnih pogojih prodaja ali
da v našem lepo posestvo z večjim
obrtom, dobro obiskana gostilna, kjer
se toči: vino, pivo, žganje, kava in
čaj. Sobe za prenočišče, prodaja to-
bake, velika ledenica in prav dober
mlin, veliko lepega hmelja, vsak dan
gotov in dober zaslužek s konjem,
na hiši je koncesija za prodajalno z
mešanim blagom, mesarijo. Pekarija
za kruh se potrebuje, je pripravljen
prostor. Blizu so tovarne. Celo po-
slopje je v dobrem stanju, večji del
nov, ležeče v najlepšem in zdravem
kraju, obisk vnanem od letoviščnikov.
Hiša je blizu cerkve, šole in pošte na
Spodnjem Štajerskem, v kraju Celje.
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Najnovejše bluze
svilnate, batistne, čipkaste,
volnate in iz modnega blaga,
damski klobuki najnovejše mode
moderni pasovi, damski in otroški predpasniki,
spodnja krila, ovrtniki in kravate.
Dalje priporočila svoje bogate zaloge domačega dela tudi po
meri in po najnižjih cenah.
F. Just-Maschke
Ljubljana, Židovske ulice šte. 3. 2252—5

Naznanilo in priporočilo.
Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudno naznanjam, da sem
otvoril
gostilno
v popolnoma prenovljenih prostorih
na Glincah šte. 3 (preje J. Traun).
Na razpolago sta tudi dva velika senčnata vrta.
Točil bodem le izborna naravna vina Postregel bodem vedno z
okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili ob vsakem dnevnem času po naj-
nižjih cenah.
Za mnogobrojni obisk se toplo priporočila
Franc Babnik
gostilničar.

Velika
zaloga oblek
za gospode in dečke.
Stalne, na vsakem pred-
metu označene cene.
delavnica za izdelo-
vanje oblek po meri.
Velika zaloga domačega in
pristno angleškega blaga.
A. KUNC
Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Topolove plohe
6—7 cm debele, 2 1/2—4 m dolge prodaja
2495 3
Franc Cvek
Koste pri Ljubljani.

Gostilna
„pri Bobenčku“ na Glincah na oglu
državne in nove ceste v Rožno dolino,
z novimi restavracijskimi prostori,
lepim kostanjevim vrtom, z acetilin-
sko razsvetljavo, skoraj popolno opravo
in lepim stanovanjem s koncesijo vred
se odda takoj v najem, oziroma s
1. avgustom ali pozneje. 2439—7
Natančneje se izve na Glincah
št. 37.

Trgovski prostori
z opravo za trgovino z mešanim blagom
se oddajo za daljšo dobo takoj v
najem. Trgovina je najstarejša in v
obsežni okolici prav dobro poznana
ter ima velik promet. 2176—10
Kje, pove iz prijaznosti posre-
dovalnica Slovenskega trgovskega
društva „Merkur“.

Veliko zalogo
gramofonov in plošč
tudi s slovenskimi komadi;
plošče
od
K 1.80
naprej
pri-
poročila
FR. P. ZAJEC, urar
2291 Ljubljana, S arl trg 26. 7

Seno za konje
tudi sladko seno in
detelja za goved
se dobavlja na vagone.
Vprašanja pod „Hau-Export“
Celje, poštni predal 63. 2496 2

Isče se lepo
stanovanje
 s tremi sobami in pritlikinami za mesec avgust v moderni hiši v okolici pošte ali sodišča.
 Eventuelno se prevzame na 3—6 mesecev 2522—1
meblovano stanovanje.
 Pismene ponudbe nasloviti pod „Murna stranaka“ na uprav. tega lista.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
 Deschovenove ulice šte. 4. Brzojavlj.: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
 45—83
 - - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -
 Rez. fondi: 41,336.041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430 97 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 s veselo slovensko-narodno upravo.
 Vsa pojavnika daje:
 Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarezano strešnike (sistem Marzola)
 (za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihtli.)

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilnike in drugistavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.

R dep. XII., št. 1530 de 1908.

RAZGLAS

glede dobave posteljnin za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence.

Ministrstvo za domobranstvo namerava potom splošne konkurence zagotoviti dobavo za	Ceno je nastaviti za garnituro
1800 garnitur popolnih posteljnakov, sistem Hoerde	" " " " komad
1000 slamnica	" " " " " "
500 zglavnih slamnica	" " " " " "
5700 rjuh	" " " " " "
2100 poletnih odej	" " " " " "
1500 zimskih odej	" " " " " "
70 posteljnjakov iz kovanega železa z žičastimi mrežami	" " " " komad
500 dvojnatih rjuh	" " " " " "
200 zglavnih žimnic (velikih)	" " " " " "
2500 preoblek za žimnate zglavnice	" " " " " "
250 žimnic	" " " " " "

in s tem javno pozivlje za vlaganje „pismenih ponudb“.

Za navodilo naj služi ponudnikom nastopno:

1. K ponudbeni razpravi se pripuščajo samo solidne, dobave popolnoma zmožne osebe in zavodi glede onih v dobavo razpisanih predmetov, ki jih ali popolnoma ali pa s dodajanjem pritliklin izdelujejo v svojih tvornicah (delavnicah). Ponudniki, ki izdelovalnic nimajo v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru, so načeloma izključeni od dobavljanja. Za izdelovanje dobavljenih predmetov se smejo rabiti samo materijali in pritlikline (surovine in pomožno blago), ki izhajajo iz kraljestev in dežela, zastopanih v državnem zboru. V izjemnih slučajih je za porabo tujezemskega blaga pravočasno prositi za dovoljenje ministrstvo za domobranstvo.

Da se udeležba pri dobavljanju za c. kr. erar rastege na širše kroge, se bodo ob enako ugodnih ponudbah v prvi vrsti vpoštevali taki industriji in obrtniki, ki niso že člani konzorcijev za oblačenje in opremljanje c. in kr. vojske ali c. kr. domobranstva.

2. Ponudniki, ki ministrstvu za domobranstvo niso znani že iz prejšnjih dobav, morajo svojo solidnost in dobavilno zmožnost dokazati s izpričevali.

Za izdajanje takih izpričeval so poklicani:

a) glede v trgovskem registru protokoliranih firm: trgovska in obrtna zbornica, v katere okolišu so firme etabrirane;
 b) glede onih ponudnikov, ki trgovskosodno niso protokolirani, ona politična oblast prve stopnje, v katere okolišu je ponudnikovo stanovišče.

Teh izpričeval za izdajanje pozvani organi ne izroče strankam, nego jih neposredno pošljejo ministrstvu za domobranstvo.

Ponudniki naj zatorej, da se jim izda takšna listina, pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (politični oblasti prve stopnje) pravočasno vložijo prošnjo in v njej natančno navedejo: ime in priimek (besedilo firme), obrtno stroko in stanovišče,

za izvršitev ponudbene razprave pozvano domobransko oblast (v tem slučaju ministrstvo za domobranstvo),

dan razprave in količino in kakovost dobavilnih predmetov.

Odlok, ki ponudniku dojde na to prošnjo, je priložiti ponudbi.

3. Ponudnikom je prosto, se zaradi prepravitve vzorcev in popisov obrniti na domobransko monturno skladišče na Dunaju, ki je pooblaščen, da zaprosene vzorce izroči proti plačilu, popis pa posodi.

V cenah, ki jih morajo podjetniki plačati za vzorce, so poleg neposrednih stroškov nabave obseženi tudi režijski stroški.

4. Izročati se morajo predmeti domobranskemu monturnemu skladišču v obrokli, ki naj se dogovore med ponudnikom in monturnim skladiščem, in sicer tako, da bo vsa množina, ki jo je dobaviti, oddana najkasneje do konca novembra 1908.

Posebno je paziti, da se najstrožje drži končni termin, ker bi se sicer brez priznanaanja postopalo po določilih § 14. Posebnih pogojev in se podaljšanje termina more dovoliti samo ob posebnega ozira vrednih slučajih na podlagi ministrstvu za domobranstvo pravočasno predložene prošnje.

5. Pismene ponudbe, ki se morajo sestaviti, kolkovati in opremiti natančno po določilih §§ 1 do 3 Posebnih pogojev in po poleg stoječem obrazcu ter zavarovati s pripadajočo jamščino, ki jo je vložiti pri c. kr. nižjeavstrijski deželni glavni blagajnici, morajo neposredno dospeti v vložnem zapisniku c. kr. ministrstva za domobranstvo, in sicer

najpozneje do 20. avgusta 1908 ob dvanajstih opoldne.

6. Jamščino naj ponudniki pravočasno — kolikor mogoče ne šele sadnje dni pred potekom roka za vložitev ponudb — založe in predlože obenem položno listino pri c. kr. nižjeavstrijski deželni glavni blagajnici na Dunaju.

Položnik mora sestaviti in pred položitvijo jamščine pri blagajni, dati pri domobranskem oddelnem računskem departementu na Dunaju, VII/2, Mariabilderstrasse 24 (Stiftskaserne) 2. stopnice, III. nadstropje, likvidirati položno listino, to je natančni zasnamek za jamščino namenjenih vrednostnih papirjev, oziroma ako se jamščina položi v gotovini, pa položni list o dotičnem znesku.

Zanaj stanujoči ponudniki lahko jamščino s preje označeno položno listino brez prejšnjega likvidiranja pošljejo tudi po pošti naravnost na c. kr. nižjeavstrijsko deželno glavno blagajnico na Dunaju.

Odposlati se mora pa jamščina pravočasno, in sicer tako, da dospe pri imenovani blagajnici še pred potekom roka za vložitev ponudb.

Na ponudbe z ministrstvu za domobranstvo predloženimi jamščinami se ne bode oziralo.

7. Ministrstvo za domobranstvo si pridržuje neomejeno izbiro med posameznimi ponudniki.

8. V ostalem se pa navaja na določila Posebnih pogojev glede dobavljanja storjenih oblačilnih in opremljenih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence iz leta 1899.

Ti „Posebni pogoji“ se lahko kupijo pri državni tiskarni na Dunaju.

(Ponudbeni formular.)

(1 K kolek za vsako polo.)

Jaz N. N., stanujoč v (na) (kraj, okraj, dežela), s tem izjavljam in se zavežujem, da bom nastopno imenovane predmete za c. kr. domobranstvo, natančno se držeč dobavnih pogojev, dobavljal glasom pogodbe v času določenih terminov na podlagi razglasa, dep. XII., št. 1530 iz julija 1908 na c. kr. domobranski glavni opravi depot na Dunaju v zdelaj navedeni množini in po pristavljenih cenah.

Predmetov, ki jih je dobavati		Cene v kronski veljavi			
števílo	oznamenilo	za	K	h	beri:
					kron vinarjev
Dobaviti na c. kr. domobranski opravi depot na Dunaju					
	kosov	1 kos			
	itd.	itd.			

Potrjujem obenem, da sem si ogledal vzorce*), da sem se natanko informiral glede njih materijala in konfekcije, da so mi dobavni pogoji dobro znani in da se jim podvržem v vsakem oziru.

Da se bom natančno držal te ponudbe, jamčim z desetodstotnim vadijem . . . kron, ki sem ga založil glasom pod posebnim zavetkom priloženega založnega lista c. kr. spod. avstr. deželne glavne plačilnice na Dunaju in ki obstoji iz . . . K (vrednostni papirji, gotovina), kar odgovarja dobavni vrednosti . . . K . . . h.

Izrecno se odrekam pravici, odstopiti od ponudbe, dalje v § 862 obč. drž. zak. in v členih 318 in 319 trgovskega zakona nahajajočim se rokom za sprejetje svoje obljube in dajem c. kr. domobranski upravi pravico, da, če bi imela proti meni (nam) iz pogodbe kakšne zahteve, da si jih plača brez sodne intervencije z borzno prodajo mojih (naših) kavcijskih efektov.

Ispričevalo o dobavni zmožnosti bo trgovska in obrtna zbornica (politična oblast) v obenem poslala naravnost na c. kr. domobransko ministrstvo in je uradni odlok v prošnji za izdelanje tega ispričevala priložen.

(Eventualno dri družbah: Kot zastopnik družbe, na katerega naj domobranske oblasti naslavljaajo vse naloge in naročila in ki bo imel dvigati in kvitirati plačila in zaslužke v imenu družbe, je določen N. N.)

Gori za dobavo ponujani predmeti se bodo izdelovali v moji tvornici (ali: delavnici), ki se nahaja v N. (ulica, hišna šte.) in je odprta vsaki kontroli domobranske uprave.

Datum. Lastnoročni podpis (ime, priimek) ponudnika(ov) z navedbo njegovega (njih) značaja.

*) Opozarja se, da je jako važno se pred vložitvijo ponudbe zagotoviti (z vprašanjem pri domobranskem opravnem depotu), če so od preje znani vzorci v veljavi ali so nadomeščeni z novimi, ker bi se dobava po starejših vzorcih zavrnila nepogojno.

Formular za kuvert ponudbe.

Na c. kr. ministrstvo za domobranstvo

na

Dunaju.

Ponudba N. N., stanujočega v N., za dobavo oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo **potem splošne konkurence**, na podlagi razglasa, dep. XII., št. 1530 iz julija 1908.

Formular za kuvert založnega lista o vadiju.

Na c. kr. ministrstvo za domobranstvo

na

Dunaju.

Založni list o . . . K (v vrednostnih papirjih, gotovini) k ponudbi N. N.-a, glede dobave oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence na podlagi razglasa, dep. XII., št. 1530 iz julija 1908.

Na Dunaju, julija 1908.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.